

Apostlagärningarna

Löftet om Anden

¹ Den första redogörelsen gjorde jag om allt, o Theofilos, som JESUS började göra och lära,

² fram till den dag han genom helig Ande hade påbjudit apostlarna som han utvalt och togs upp.

³ För dessa framställde han sig också levande efter att han lidit, med många belägg, när han under fyrtio dagar visade sig för dem och talade om det som rör GUDS rike.

⁴ Och medan han samlades med *dem* instruerade han dem att inte skiljas från Jerusalem, utan: "Invänta Faderns löfte som ni har hört från mig.

⁵ För Johannes döpte med vatten, men ni ska bli döpta i helig Ande efter inte många av dessa dagar."

Jesu himmelsfärd

⁶ Sammankomna frågade de honom nu och sade: "HERRE, om du vid denna tid återställer riket åt Israel?"

⁷ Men han sade till dem: "Det är inte ert att veta tider eller stunder som Fadern har satt i *sin* egen auktoritet.

⁸ Men ni ska få kraft när den heliga Anden kommer över er, och ni ska vara mina vittnen i Jerusalem och i hela Judeen och Samarien och ända till *det* sista av jorden."

⁹ Och sedan han sagt detta, medan de såg, lyftes han upp. Och ett moln tog emot honom undertill från deras ögon.

¹⁰ Och när de var blickande mot himlen medan han färdades, och se: två män stod där hos dem i vit skrud,

¹¹ och de sade: "Män, galileer! Varför står ni och ser mot himlen? Denne JESUS som har tagits upp från er till himlen, han ska så komma på samma sätt som ni skådade honom fara till himlen."

En ersättare för Judas

¹² Då återvände de till Jerusalem från berget som kallas Olivlunden, som är nära Jerusalem och har *som avstånd* en sabbatsväg.

¹³ Och när de kom in, gick de upp till den övervåning där de var och höll till: Petrus och Johannes och Jakob och Andreas, Filippus och Thomas, Bartholomaios och Mattheus, Jakob Alfaios *son* och Simon zeloten och Judas Jakobs *son*.

¹⁴ Alla dessa var ständigt förenade i bönen, med kvinnor och Mariam JESU mor och hans bröder.

¹⁵ Och under dessa dagar stod Petrus upp mitt bland syskonen och sade, och det var en skara av namn tillsammans, ungefär hundra tjugo:

¹⁶ "Män, bröder! Skriften måste uppfyllas som den heliga Anden har förutsagt genom Davids mun om Judas, som blev vägledare åt dem som tog fast JESUS.

¹⁷ För han var inräknad bland oss och hade fått lotten med denna tjänst."

¹⁸ Denne förvärvade så en marklott för orättens lön, och han blev framstupa och sprack på mitten och alla hans inälvor utgöts.

¹⁹ Och det blev känt för alla som bor i Jerusalem, så att den marklotten på deras eget språk kallas Hakeldamach, det *vill säga* marklott av blod.

²⁰ "För det är skrivet i psalmernas bok: *Må hans lantgård bli öde, och må ingen finnas som bor i den. Och: Hans tillsyn må en annan ta.*

²¹ Därför måste *en* av de män som har kommit samman med oss under all *den* tid som HERRENJESUS gick in och gick ut hos oss,

²² börjande från Johannes dop fram till den dag som han togs upp från oss – en av dessa *måste* bli ett vittne om hans uppståndelse med oss."

²³ Och man ställde *fram* två: Josef kallad Barsabbas som även kallades Justus, och Matthias.

²⁴ Och de bad och sade: "Du HERRE, allas hjärtekännare, utpeka den du har utvalt av dessa två, en

²⁵ *till* att få platsen med denna tjänst och *det* apostolat från vilket Judas överträdde *för* att gå till den plats *som var hans egen.*"

²⁶ Och man satte lotter för dem. Och lotten föll på Matthias, och han inräknades med de elva apostlarna.

2

Anden utgjuts på pingstdagen

¹ Och vid det att pingstens dag helt uppfylldes var de alla ihop tillsammans.

² Och tvärt kom från himlen ett då, såsom av en buren våldsam blåst, och det uppfyllde hela huset där de var och satt.

³ Och *det* visade sig för dem uppdelande tungor som av eld och satte sig på var och en av dem.

⁴ Och de fylldes alla av helig Ande och började tala med andra tungor, så som Anden gav dem att uttrycka.

⁵ Men det fanns i Jerusalem boende judar, vördsamma män från varje folkslag under himlen.

⁶ Och när det blev detta ljud kom mängden samman och var i förvirring, för var och en hörde på *sitt* eget språk när de talade.

⁷ Och de var utom sig och förundrade och sade: "Se: är inte alla dessa som talar galileer?"

⁸ Och hur hör *då* vi var och en på vårt eget språk i vilket vi fötts?

⁹ Parther och meder och elamiter, och de boende i Mesopotamien och Judeen och Kappadokien, Pontos och Asien,

¹⁰ Frygien och Pamfylän, Egypten och Libyens bygder mot Kyrene, och de bevistande romarna,

¹¹ både judar och proselyter, kretensare och araber: vi hör dem tala på våra tungor *om* GUDS storartade *ting*!"

¹² Och alla var utom sig och djupt villrådiga, och en sade till en annan: "Vad vill detta vara?"

¹³ Men andra sade raljerande att: "Av sött *vin* är de fulla."

Petrus pingstpredikan

14 Men *då* stod Petrus med de elva och höjde sin röst och uttryckte för dem: "Män, judar och *ni* som bor i Jerusalem alla! Detta ska för er vara känt, och lystra till mina ord.

15 För *det* är inte som ni antar, *att* dessa är berusade. Det är ju tredje timmen på dagen.

16 Nej, detta är det *som är* sagt genom profeten Joel:

17 *Och det ska ske i de sista dagarna, säger GUD: Jag ska utgjuta av min Ande över allt kött. Och profetera ska era söner och era döttrar, och era ynglingar ska se syner och era gamla ska drömma drömmar.*

18 *Ja, även över mina fasttjänare och över mina fasttjänarinnor ska jag i de dagarna utgjuta av min Ande, och de ska profetera.*

19 *Och jag ska ge under i himlendärovan och tecken på jordendär nere, blod och eld och ånga av rök.*

20 *Solen ska förvändas i mörker och månen i blod innan HERRENSdag kommer, den stora och framträdande.*

21 *Och det ska ske att var och en som åkallar HERRENSnamn ska bli frälst.*

22 Män, israeliter! Hör dessa ord: JESUS nazorén, en man utpekad av GUD för er med kraftgärningar och under och tecken, som GUD gjorde genom honom mitt ibland er så som ni själva vet,

²³ denne har ni efter GUDS bestämda plan och förutvetande, utgiven genom laglösas händer, naglat fast och avrättat.

²⁴ Honom har GUD låtit uppstå och lossat dödens födslovärkar, eftersom det inte var möjligt att han *skulle* kvarhållas av den.

²⁵ För David säger om honom:

*Jag förutsåg HERREN framför mig ständigt,
för vid min högrasida är han så att jag inte skakas.*

²⁶ *Därför fröjdades mitt hjärta och jublade min tunga,*

och dessutom ska även mitt kött sätta bo i hopp.

²⁷ *För du ska inte överge min själ till Hades eller låta din Gudlige se förgängelse.*

²⁸ *Du har kungjort för mig livets vägar.*

Du ska uppfylla mig med fröjd hos ditt ansikte.

²⁹ Män, bröder! *Det är tillåtet att säga med frimodighet till er om patriarken David att han både avlidit och blivit begravd, och hans grav finns bland oss fram till denna dag.*

³⁰ Då han nu var profet och visste att GUD med ed hade svurit till honom att sätta från hans höfts frukt på hans tron,

³¹ förutsåg han och talade om KRISTI uppståndelse: att han varken *övergavs till Hades* eller hans kött *såg förgängelse*.

³² Denne JESUS har GUD låtit uppstå. För honom är vi alla vittnen.

³³ Till GUDS högra *hand* upphöjd har han alltså fått den heliga Andens löfte från Fadern och utgjutit detta som ni ser och hör.

³⁴ För David har inte stigit upp till himlarna. Men han säger själv:

HERRENSade till minHERRE: Sitt vid min högrasida

³⁵ tills jag lagt dina fiendersomen fotpall för dina
fötter.

³⁶ Alltså ska hela Israels hus säkert veta att
honom har GUD gjort till både HERRE och
KRISTUS, denne JESUS som ni har korsfäst."

³⁷ Och när de hörde *det* blev de stungna i
hjärtat, och de sade till Petrus och de övriga
apostlarna: "Vad ska vi göra, män, bröder?"

³⁸ Och Petrus till dem: "Ändra sinne", säger
han, "och döpas ska var och en av er i JESUKRISTI
namn till förlåtelse för era synder, och ni ska få
den heliga Andens fria gåva.

³⁹ För till er är löftet, och till era barn och till
alla långt bort, *alla* som HERREN vår GUD kallar
till sig."

⁴⁰ Och med fler andra ord vittnade han och
vädjade till dem och sade: "Bli frälsta från detta
krokiga släkte!"

⁴¹ De som nu välkomnade hans ord döptes, och
det tillfördes på den dagen ungefär tretusen
själar.

De troendes gemenskap

⁴² Och de var ständigt vid apostlarnas
undervisning och gemenskapen, *vid*
brödsbrytelsen och bönerna.

⁴³ Och till varje själ kom fruktan, och många
under och tecken kom genom apostlarna.

⁴⁴ Och alla de troende var tillsammans och
hade alltsammans gemensamt.

⁴⁵ Och egendomarna och tillhörigheterna *började* de avyttra och dela upp det åt alla, efter *hur* någon hade behov.

⁴⁶ Och varje dag var de ständigt förenade i templet, och i hemmen bröt de bröd och tog del av föda i jubel och hjärtats enkelhet,

⁴⁷ medan de lovprisade GUD och hade nåd hos hela folket. Och HERREN tillförde dem som blev frälsta varje dag tillsammans.

3

Petrus botar en förlamad tiggare

¹ Men Petrus och Johannes gick upp till templet vid bönens timme, den nionde.

² Och en man som var lam från sin mors moderliv bars *dit*. Honom satte man varje dag vid den dörr till templet som kallas Sköna, för att be om allmosa från dem som gick in till templet.

³ När han såg Petrus och Johannes, som skulle gå in till templet, frågade han *om* att få en allmosa.

⁴ Men Petrus blickade på honom med Johannes och sade: "Se på oss."

⁵ Och han tog fasta på dem och väntade sig något från dem att få.

⁶ Men Petrus sade: "Silver och guld *har* jag inte. Men vad jag har, detta ger jag dig. I JESUKRISTI nazoréns namn, [res dig och] vandra!"

⁷ Och han fångade honom i högra handen och reste upp honom. Och genast fick hans steg och vrister stadga,

⁸ och han spratt upp och stod. Och han *började* vandra och gick in med dem till templet, vandrande och sprittande och lovprisande GUD.

⁹ Och allt folket såg honom vandra och lovprisa GUD,

¹⁰ och de kände igen honom, att han var den som satt för allmosan vid Sköna porten till templet. Och de fylldes av bestörtning och extas över det som hade inträffat för honom.

Petrus tal till åskådarna

¹¹ Medan han höll fast vid Petrus och Johannes, rusade allt folket samman till dem vid den pelargång som kallas Solomons, helt bestörta.

¹² Men när Petrus såg *det*, svarade han till folket: "Män, israeliter! Varför är ni förundrade över detta? Eller varför *är det* på oss ni blickar, som att vi med egen kraft eller fromhet har gjort så att han vandrar?"

¹³ Abrahams och Isaaks och Jakobs GUD, våra fäders GUD, har förhärligat sin gosse JESUS. Honom utlämnade ni och förnekade inför ansiktet hos Pilatus, när denne hade bestämt sig *för* att frige.

¹⁴ Men ni förnekade den Helige och Rättfärdige och begärde att en mördarman *skulle* skänkas åt er,

¹⁵ men livets upphovsman dödade ni. Honom har GUD uppväckt från *de* döda. För honom är vi vittnen.

¹⁶ Och vid tron på hans namn har hans namn gett stadga åt denne som ni skådar och känner, och tron genom honom har gett honom denna fullständighet inför er alla.

¹⁷ Och nu, bröder, vet jag att *det är* i okunnighet ni har handlat, såsom även era ledare.

¹⁸ Men det som GUD har förebådat genom alla profeternas mun, att hans KRISTUS*skulle* lida, har han så uppfyllt.

¹⁹ Ändra nu sinne och vänd om, så att era synder blir bortstrukna,

²⁰ så att det kommer tider av vederkvickelse från HERRENS ansikte och han sänder den för er förutvalde KRISTUSJESUS.

²¹ Honom måste himlen motta fram till tider av återställelse av allt som GUD har talat genom sina heliga profeters mun av eon.

²² Mose har sagt att: *En profet åt er ska*HERRENERGUD*låta uppstå från era bröder, som mig. Honom ska ni lyssna till i allt vad han talar er.*

²³ *Men det ska ske att varje själ som inte lyssnar till den profeten ska utrotas ur folket.*

²⁴ Och även alla profeterna, från Samuel och de följande som har talat, har också predikat dessa dagar.

²⁵ Ni är sönerna till profeterna och till förbundet som GUD instiftade för era fäder, när han sade till Abraham: *Och i din säd ska de bli välsignade, alla jordens faderssläkter.*

²⁶ För er först har GUD låtit sin gosse uppstå, och han har sänt honom välsignande er genom att vända var och en bort från sina elakheter.”

4

Petrus inför Sanhedrin

¹ Men medan de talade till folket stod *där* framför dem prästerna och tempelkommendanten och saddukeerna,

² irriterade eftersom de undervisade folket och predikade i JESUS uppståndelsen från *de* döda.

³ Och de lade på dem händerna och satte i hängsl till morgondagen, för det var redan afton.

⁴ Men många av dem som hade hört ordet kom till tro, och *nu* blev antalet män [ungefär] femtusen.

⁵ Och det hände sig på morgondagen att *där* samlades deras ledare och äldste och skriftlärdarna i Jerusalem,

⁶ även översteprästen Hannas och Kaiafas och Johannes och Alexander och *alla* som var av översteprästerlig släkt.

⁷ Och de ställde dem i mitten och efterhörde: "I vilken kraft eller i vilket namn har ni gjort detta?"

⁸ Då fylldes Petrus av helig Ande och sade till dem: "Folkets ledare och äldste!

⁹ Om vi idag svarar för en välgärning mot en sjuk man, genom vad denne blivit frälst,

¹⁰ ska det vara känt för er alla och för hela Israels folk att *det är* i JESUKRISTI nazorens namn – som ni har korsfäst, som GUD har uppväckt från *de* döda – genom honom står denne här inför er frisk.

¹¹ Han är *stenen som föraktades av er husbyggare, som blev till huvudhörnsten.*

¹² Och i ingen annan finns frälsningen, för inte heller finns *något* annat namn under himlen, givet bland människor, i vilket vi måste bli frälsta."

¹³ Och när de skådade frimodigheten hos Petrus och Johannes och begrep att de är olärda människor och obildade, var de förundrade. Och de kände igen dem, att de var med JESUS.

¹⁴ Och när de såg mannen stående med dem som blivit botad, hade de inget att säga emot.

¹⁵ Och de befallde dem att gå bort utanför Sanhedrin, och konfererade med varandra

¹⁶ och sade: "Vad ska vi göra med dessa människor? För att ett känt tecken har skett genom dem *är* för alla som bor i Jerusalem uppenbart, och vi kan inte förneka *det*."

¹⁷ Men för att det inte ska spridas vidare till folket, låt oss hota dem *så* att *de* inte mer *ska* tala i detta namn till någon bland människor."

¹⁸ Och de kallade på dem och instruerade *dem* att överhuvudtaget inte yttra sig eller undervisa i JESU namn.

¹⁹ Men Petrus och Johannes svarade och sade till dem: "Om det är rättfärdigt inför GUD att lyssna till er mer än till GUD, döm *ni*."

²⁰ För vi kan inte icke tala *om* det vi har sett och hört."

²¹ Och de hotade dem mer *men* frigav dem, då de inte fann hur de skulle straffa dem på grund av folket, eftersom alla ärade GUD för det som hade skett.

²² Han var nämligen över fyrtio år, mannen på vilken *det* skett detta helandetecken.

Bön i förföljelsetid

²³ Och frigivna gick de till *sina* egna och berättade vad översteprästerna och de äldste hade sagt till dem.

²⁴ Och de lyssnade, och förenade höjde de sin röst till GUD och sade: "Härskare, *du som har gjort himlen och jorden och havet och allt i dem,*

²⁵ *du som genom helig Ande har sagt från vår fader Davids mun, din gosses:*

Varför frustade folkslagen?

Och *varför* begrundade folken tomma *ting*?

²⁶ *Fram stod jordens kungar,*

och ledarna samlades tillsammans mot HERRE och mot hans KRISTUS.

²⁷ För de samlades i sanning i denna stad mot din helige gosse JESUS som du har smort, både Herodes och Pontius Pilatus med folkslag och Israels folk,

²⁸ *för att göra vad din hand och [din] plan hade förutbestämt skulle ske.*

²⁹ Och nu, HERRE, se till deras hotelser och ge dina fasttjänare att med all frimodighet tala ditt ord,

³⁰ i det att du räcker ut [din] hand till helande och tecken och under att ske genom din helige gosse JESU namn."

³¹ Och när de hade bönfallit, skakades platsen på vilken de var samlade. Och allesammans fylldes av helig Ande och talade GUDS ord med frimodighet.

Ett hjärta och en själ

³² Och av mängden av dem som hade kommit till tro var det ett hjärta och *en* själ, och ingen *enda* sade att något av det som var hans var *hans* eget, utan alltsammans var deras gemensamt.

³³ Och med stor kraft avgav apostlarna vittnesbördet om HERREN JESU uppståndelse, och stor nåd var över dem alla.

³⁴ För inte heller fanns någon behövande bland dem. För *alla* som var ägare till marklotter eller hus *började* sälja och bära värdena för det som avyttrats

³⁵ och lägga vid apostlarnas fötter, och de delade ut åt var och en efter hur någon hade behov.

³⁶ Och Josef – även kallad Barnabas av apostlarna, vilket är översatt Uppmuntrans son – en levit, cypriot till släktet

³⁷ som *hade* en åker, sålde *den* och bar *fram* pengarna och lade vid apostlarnas fötter.

5

Ananias och Safira

¹ Men en man vid namn Ananias sålde med sin hustru Safira en egendom

² och smusslade undan från värdet, *med* även hustrun medveten. Och han bar *fram* en del vid apostlarnas fötter och lade.

³ Men *då* sade Petrus: "Ananias, varför har Satan uppfyllt ditt hjärta *så* att du ljuger för den heliga Anden och smusslar undan från värdet för marklotten?

⁴ När den var kvar, var den inte din? Och avyttrad var den under din auktoritet? Varför att du satte i ditt hjärta detta ärende? Du har inte ljugit för människor, utan för GUD."

⁵ Och när Ananias hörde dessa ord, föll han och gav upp själen. Och det kom stor fruktan över alla som hörde.

⁶ Och upp stod de yngre och svepte honom och bar ut och begravde.

⁷ Och det blev ungefär tre timmars mellanrum, och hans hustru som inte visste om det som hänt kom in.

⁸ Och till henne svarade Petrus: "Säg mig om *det var* för så mycket ni lämnade bort marklotten." Och hon sade: "Ja. För så mycket."

⁹ Och Petrus till henne: "Varför att det var samstämmigt för er att pröva HERRENS Ande? Se: fötterna hos dem som har begravt din man *är* vid dörren, och de ska bära ut dig."

¹⁰ Och hon föll plötsligt vid hans fötter och gav upp själen. Och in kom ynglingarna och fann henne död, och de bar ut och begravde hos hennes man.

¹¹ Och det kom stor fruktan över hela församlingen och över alla som hörde detta.

Tecken och under genom apostlarna

¹² Och genom apostlarnas händer skedde många tecken och under bland folket, och de var förenade allesammans i Solomons pelargång.

¹³ Och av de övriga vågade ingen ansluta sig till dem, men folket gjorde dem stora.

¹⁴ Och fler tillfördes som trodde på HERREN, mängder av både män och kvinnor,

¹⁵ så att man *till* och *med* på gatorna bar ut de sjuka och lade på bäddar och madrasser för att, när Petrus kom, om så *bara* skuggan skulle överskugga någon av dem.

¹⁶ Och samman kom även mängden från städerna omkring Jerusalem och förde *dit dem som var sjuka och anfäktade av orena andar, och de blev botade allesammans.*

Apostlarna inför Sanhedrin

¹⁷ Men upp stod översteprästen och alla *som var* med honom, det som var saddukeernas fraktion, och de fylldes av avundsamhet

¹⁸ och lade händerna på apostlarna och satte dem i offentligt häkte.

¹⁹ Men en HERRENS ängel öppnade under natten fängelsets dörrar och förde ut dem och sade:

²⁰ "Gå och ställ er och tala i templet till folket alla de ord *som hör till detta liv.*"

²¹ Och de lyssnade och gick under gryningen till templet och *började* undervisa.

Men när översteprästen och de *som var* med honom kom fram, sammankallade de Sanhedrin och hela åldermannarådet för Israels söner och sände *bud* till fånghäktet *för* att föra *ut* dem.

²² Men när undertjänarna kom fram, fann de dem inte i fängelset. Och de vände åter och meddelade

²³ och sade att: "Fånghäktet fann vi stängt med all säkerhet, och vakterna stående vid dörrarna. Men när vi öppnade, fann vi ingen därinne."

²⁴ Och när de hörde dessa ord var både tempelkommendanten och översteprästerna djupt villrådiga om dem, vad detta kunde vara.

²⁵ Men någon kom fram och berättade för dem att: "Se: männen som ni satte i fängelset är i templet, och de står och undervisar folket!"

²⁶ Då gick kommandanten iväg med undertjänarna och hämtade dem – inte med våld, för de fruktade folket så att de inte skulle bli stenade.

²⁷ Och de hämtade dem och ställde i Sanhedrin, och översteprästen frågade dem

²⁸ och sade: "Har inte vi med instruktion instruerat er att inte undervisa i detta namn? Och se, ni har uppfyllt Jerusalem med er undervisning och önskar dra över oss den där människans blod."

²⁹ Men *då* svarade Petrus och apostlarna och sade: "*Man* måste lyda GUD mer än människor.

³⁰ Våra fäders GUD har uppväckt JESUS, som ni expedierade *genom att* hänga upp på trä.

³¹ Honom har GUD upphöjt *som* upphovsman och frälsare till sin högra *hand*, *för att ge* omvändelse till Israel och synders förlåtelse.

³² Och vi är vittnen till dessa ord, även den heliga Anden som GUD har gett till dem som lyder honom."

³³ Men när de hörde *detta*, var de söndersågade och önskade avrätta dem.

³⁴ Men upp stod i Sanhedrin en farisé vid namn Gamaliel, en laglärare hedrad av hela folket, och befälde att *man* kort *skulle* göra *så att* människorna *var* utanför.

³⁵ Och han sade till dem: "Män, israeliter! Akta er med dessa människor, vad ni är på väg att begå.

³⁶ Före dessa dagar uppstod ju Theudas och sade sig vara någon. Till honom slöt sig ett antal män, ungefär fyrahundra. Han blev avrättad, och

alla som förtröstade på honom upplöstes och blev till intet.

³⁷ Efter denne uppstod Judas galilén, under dagarna för uppteckningen, och avlägsnade ett folk efter sig. Även denne förgjordes, och alla som förtröstade på honom skingrades.

³⁸ Och nu säger jag er: Avlägsna er från dessa människor och låt dem *vara*. För om det är från människor *med* denna plan eller detta verk, kommer det att upplösas.

³⁹ Men om det är av GUD kommer ni inte att kunna upplösa dem. Så att ni inte också befinns strida mot Gud."

Och de *lät sig* övertygas av honom,

⁴⁰ och de kallade till sig apostlarna *och* pryglade och instruerade att inte tala i JESU namn, och frigav *dem*.

⁴¹ De gick då glada från Sanhedrins ansikte, för att de räknats värdiga att för Namnets skull bli vanhedrade.

⁴² Och varje dag i templet och i hemmen slutade de inte att undervisa och evangelisera *attKRISTUSärJESUS*.

6

Sju församlingstjänare utses

¹ Men under dessa dagar, när lärjungarna förökades, blev det ett muttrande hos de grekisktalande mot de hebreiska: att deras änkor blev förbisedda vid den dagliga betjäningen.

² Och de tolv kallade till sig mängden av lärjungarna och sade: "Det är inte till behag att vi lämnar GUDS ord *för* att betjäna *vid* bord.

³ Men tillse, syskon, män från er *som är* omvittnade, sju fulla av Ande och vishet som vi ska insätta över detta behov.

⁴ Men vi ska ständigt vara i bönen och i ordets tjänst.”

⁵ Och ordet var till behag inför hela mängden, och de utvalde Stefanos, en man full av tro och helig Ande, och Filippos och Prochoros och Nikanor och Timon och Parmenas och Nikolaos, en antiochensk proselyt.

⁶ Dessa ställde de inför apostlarna, och de bad och lade på dem händerna.

⁷ Och GUDS ord växte, och lärjungarnas antal i Jerusalem förökades mycket. Och en stor skara av prästerna *började* hörsamma tron.

Stefanos grips

⁸ Och Stefanos, full av nåd och kraft, gjorde stora under och tecken bland folket.

⁹ Men upp stod några av dem från synagogan som kallades libertiners och kyreneers och alexandriners och av dem från Kilikien och Asien och diskuterade med Stefanos.

¹⁰ Och de mäktade inte att stå emot visheten och Anden med vilken han talade.

¹¹ Då intalade de män som sade att: ”Vi har hört honom tala hädiska ord mot Mose och GUD.”

¹² Och de rörde upp folket och de äldste och de skriftlärda, och de stod där och ryckte med sig honom och förde till Sanhedrin.

¹³ Och de ställde *fram* lögnaktiga vittnen som sade: ”Den där människan slutar inte att tala ord mot denna heliga plats och lagen.

¹⁴ För vi har hört honom säga att den där JESUS nazorén ska riva ner denna plats och ändra på sederna som Mose har överlämnat åt oss.”

¹⁵ Och *då* blickade på honom alla som satt i Sanhedrin, och de såg hans ansikte som en ängels ansikte.

7

Stefanos tal

¹ Och översteprästen *frågade*: ”Om detta förhåller sig så?”

² Och han sade: ”Män, bröder och fäder! Lyssna:

Abraham

Härlighetens GUD visade sig för vår fader Abraham när han var i Mesopotamien, innan han bosatte sig i Harran.

³ Och han sade till honom: Gå ut från ditt land och från din släkt och kom till det land som jag ska visa dig.

⁴ Då gick han ut från kaldeernas land och bosatte sig i Harran. Och därifrån, efter att hans far hade dött, förflyttade han honom till detta land i vilket ni nu bor.

⁵ Och han gav honom inget arv i det, inte ens ett fotsäte. Och han lovade att *ge honom det för behållning, och till hans säd med honom, fastän han inte hade barn.*

⁶ Och så talade GUD, att: *Hans säd ska vara utböling i ett främmande land, och man ska förslava den och göra illa ifyrhundra år.*

⁷ Och folkslaget som de fasttjänar ska jag döma, sade GUD. Och efter detta ska de gå ut och dyrka mig på denna plats.

⁸ Och han gav honom omskärelsens förbund. Och så avlade han Isaak och omskar honom den åttonde dagen, och Isaak Jakob, och Jakob de tolv patriarkerna.

Josef

⁹ Och patriarkerna blev avundsamma och lämnade bort Josef till Egypten. Och GUD var med honom

¹⁰ och tog honom ut ur alla hans vedermödor och gav honom nåd och vishet inför farao, kung av Egypten. Och han insatte honom som styresman över Egypten och [över] hela sitt hus.

¹¹ Men *det* kom svält över hela Egypten och Kanaan och stor nöd, och inget foder fann våra fäder.

¹² Men när Jakob hörde att det fanns brödsäd i Egypten, sände han ut våra fäder *en* första gång.

¹³ Och vid den andra *gången* gav sig åter Josef till känna för sina bröder, och det blev uppenbart för farao *om* Josefs släkte.

¹⁴ Och Josef sände *bud* och kallade dit Jakob sin far och hela slakten med sjuttiofem själar.

¹⁵ Och Jakob gick ner till Egypten och avled, han och våra fäder.

¹⁶ Och de förflyttades till Sykem och lades i den grav som Abraham hade anskaffat för ett värde i silver från Emmors söner i Sykem.

¹⁷ Men medan tiden närmade sig för löftet som GUD hade bekänt för Abraham växte folket och förökades i Egypten,

¹⁸ ända tills *det uppstod en annan kung [över Egypten] som inte kände Josef.*

¹⁹ Denne överlistade vårt släkte och gjorde [våra] fäder illa, så att han gjorde deras spädbarn utsatta för att inte bevaras vid liv.

Mose

²⁰ Vid den tiden föddes Mose, och han var stilig inför GUD. Han föddes upp tre månader i faderns hus,

²¹ och när han sattes ut, tog faraos dotter upp honom och födde upp honom åt sig själv till son.

²² Och Mose fostrades i all egyptiernas vishet och var mäktig i sina ord och gärningar.

²³ Men när det hade uppfyllts för honom en fyrtioårig tid, kom *det* upp på hans hjärta att besöka sina bröder, Israels söner.

²⁴ Och när han såg en lida orätt, värnade han och gjorde rättskipning mot nedtryckaren och slog egyptiern.

²⁵ Och han antog att [hans] bröder *skulle* förstå att GUD genom hans hand ger frälsning åt dem. Men de förstod inte.

²⁶ Och den påföljande dagen visade han sig för dem medan de bråkade, och han *började* försona ihop dem till frid och sade: Män, bröder är ni! Varför gör ni orätt mot varandra?

²⁷ Men den som gjorde orätt mot *sin* nästa stötte ifrån sig honom och sade: *Vem har insatt dig som ledare och rättsdomare över oss?*

28 Inte vill du avrätta mig på samma sätt som du avrättade egyptiern?

29 Och Mose flydde vid det ordet, och han blev en utböling i Madiams land där han avlade två söner.

30 Och när fyrtio år hade uppfyllts, visade sig för honom i ödemarken vid berget Sinai en ängel i en låga av eld från en törnbuske.

31 Och Mose såg och var förundrad över synen, och när han gick fram för att beakta kom HERRENS röst:

32 Jagärdina fädersGUD,Abrahams och Isaaks och JakobsGUD. Och Mose blev darrande och vågade inte beakta.

33 Men HERREN sade till honom: Lossa sandalen från dina fötter. För platsen på vilken du står är helig jord.

34 Jag har seende sett illabehandlingen av mitt folk i Egypten, och deras suckan har jag hört, och jag har stigit nerföratt ta ut dem. Och nu, kom: jag ska sända dig till Egypten.

35 Denne Mose som de förnekade när de sade: Vem har insatt digsomledare och rättsdomare?, denne har GUD sänt som [både] ledare och återlösare med handen från ängeln som visade sig för honom i törnbusken.

36 Denne förde ut dem och gjorde under och tecken i Egyptens land och i Röda havet och i ödemarken fyrtio år.

37 Det är denne Mose som sade till Israels söner: En profet åt er skaGUDlåta uppstå från era bröder, som mig.

³⁸ Det är denne som var i församlingen i ödemarken, med ängeln som talade till honom på berget Sinai och *med* våra fäder, och som mottog levande utsagor att ge till oss.

³⁹ Honom ville inte våra fäder vara hörsamma, utan de stötte ifrån sig och vände sig i sina hjärtan till Egypten

⁴⁰ och sade till Aaron: *Gör oss gudar som ska gå före oss! För den där Mose som förde oss ut ur Egyptens land, vi vet inte vadsomhant honom.*

⁴¹ Och de gjorde en kalv under de dagarna, och bar upp offer åt avguden och fröjdade sig över sina händers verk.

⁴² Men GUD vände sig *bort* och utlämnade dem till att dyrka himlens här, så som det är skrivet i profeternas bok:

*Inte frambar ni slaktoffer och offer åt mig
fyrtio år i ödemarken, Israels hus?*

⁴³ *Och ni tog upp Moloks tabernakel och [er] gud
Refans stjärna,
förebilderna som ni gjort för att tillbe dem.
Och jag ska förflytta er bortom Babylon.*

⁴⁴ Vittnesbördets tabernakel *hade* våra fäder i ödemarken, så som han som talade till Mose hade förordnat att göra det, efter förebilden som han sett.

⁴⁵ Detta förde också våra fäder in när de övertog *tillsammans* med Jesus, vid behållningen efter folken som GUD stötte bort från våra fäders ansikte, fram till Davids dagar.

⁴⁶ Han fann nåd inför GUD och bad om att *få* finna en hydda för Jakobs hus,

⁴⁷ men *det blev* Solomon *som byggde för* honom ett hus.

⁴⁸ Men den Högste bor inte i *något* handgjort, så som profeten säger:

⁴⁹ *Himlenärmig en tron, och jorden en fotpall för mina fötter.*

Vilket hus ska ni bygga för mig, säger HERREN, eller vadförplats för min vila?

⁵⁰ *Har inte min hand gjort allt detta?*

Avslutande anklagelse

⁵¹ Hårdnackade och oomskurna till hjärtan och öronen faller ni ständigt emot den heliga Anden: såsom era fäder, också ni.

⁵² Vem av profeterna har inte era fäder förföljt? Och de dödade dem som förebådade om den Rättfärdiges ankomst, *och* nu har ni blivit hans förrädare och mördare,

⁵³ *ni* som har fått lagen genom änglars förordningar och inte iakttagit."

Stefanos stenas

⁵⁴ Men när de hörde detta, var de söndersågade i sina hjärtan och gnisslade tänderna mot honom.

⁵⁵ Men han var full av helig Ande *och* blickade mot himlen, och han såg GUDS härlighet och JESUS stående vid GUDS högra sida.

⁵⁶ Och han sade: "Se: jag skådar himlarna uppöppnade och Människosonen stående vid GUDS högra sida."

⁵⁷ Men skrikande med väldig röst höll de ihop sina öron och stormade förenade mot honom,

⁵⁸ och de drev ut *honom* utanför staden och *började* stena. Och vittnena lade bort sina mantlar vid fötterna hos en ung man kallad Saul.

⁵⁹ Och de stenade Stefanos, medan han åkallade och sade: "HERREJESUS, motta min ande."

⁶⁰ Och han satte *ner* knäna och skrek med väldig röst: "HERRE, ställ inte mot dem denna synd!" Och sedan han sagt detta, insomnade han.

8

¹ Och Saul var samtyckande till hans avrättning.

Församlingen förföljs och sprids ut

Och det kom på den dagen en stor förföljelse över församlingen i Jerusalem, och alla spreds ut över Judeens och Samariens trakter utom apostlarna.

² Och vördsamma män bar bort Stefanos och gjorde stor sorgeyttring över honom.

³ Men Saul härjade församlingen och gick in i husen, och han släpade *fram* män och kvinnor och överlämnade till fängelse.

Filippos i Samarien

⁴ De utspridda gick nu omkring och evangeliserade *om* ordet.

⁵ Och Filippos kom ner till Samarias stad och förkunnade för dem KRISTUS.

⁶ Och skarorna aktade förenade på det som sades av Filippos, under det att de hörde och såg tecknen som han gjorde.

⁷ För *från* många av dem som hade orena andar kom de ut, ropande med väldig röst, och många förlamade och halta blev botade.

⁸ Och det blev stor glädje i den staden.

⁹ Men en man vid namn Simon fanns *sedan* tidigare i staden, och han utövade magi och mystifierade folkslaget i Samarien *och* sade sig själv vara en stor *man*.

¹⁰ På honom aktade alla, från liten till stor, och sade: "Denne är GUDS kraft, den som kallas stor."

¹¹ Och de aktade på honom, eftersom han en avsevärd tid med magierna hade mystifierat dem.

¹² Men när de trodde på Filippus, som evangeliserade om GUDS rike och JESUKRISTI namn, döptes både män och kvinnor.

¹³ Och Simon kom också själv till tro, och *väl* döpt var han ständigt hos Filippus. Och när han skådade tecken och stora kraftgärningar som skedde var han utom sig.

Apostlabesök i Samarien

¹⁴ Men apostlarna i Jerusalem hörde att Samarien hade välkomnat GUDS ord, och de sände till dem Petrus och Johannes.

¹⁵ Dessa kom ner och bad för dem, att de skulle *få* ta *emot* helig Ande.

¹⁶ För ännu var den inte fallen över någon av dem, utan de var bara döpta in i HERRENJESU namn.

¹⁷ Då lade de händerna på dem, och de *fick* ta *emot* helig Ande.

18 Men när Simon såg att *det är* genom apostlarnas handpåläggning Anden ges, frambar han åt dem pengar

19 och sade: "Ge även mig denna auktoritet, så att den på vilken jag lägger händerna *får* ta *emot* helig Ande."

20 Men Petrus sade till honom: "Ditt silver må med dig vara till fördärvet! För GUDS fria gåva antog du förvärvas med pengar.

21 Du *har* ingen del eller lott i detta ord. För ditt hjärta är inte rakt inför GUD.

22 Ändra nu sinne från denna din ondska och bönfall HERREN, om då ditt hjärtas tanke ska förlåtas dig.

23 För i bitterhets galla och orätts band ser jag att du är."

24 Och Simon svarade och sade: "Bönfall ni för mig till HERREN, så att inget kommer över mig av det ni sagt."

25 Sedan de nu vittnat och talat HERRENS ord återvände de mot Jerusalem, och många av samariernas byar evangeliserade de.

Den etiopiske hovmannen

26 Men en HERRENS ängel talade till Filippos och sade: "Stå upp och vandra vid middagstid på vägen som går ner från Jerusalem till Gaza. Den är öde."

27 Och han stod upp och gick.

Och se: en etiopisk man, eunuck *och* makthavare hos Kandake, etiopiers drottning, som var över hela hennes skattförråd. Han hade kommit och tillbett i Jerusalem

²⁸ och var *nu* återvändande och satt på sin kärra och läste profeten Esaias.

²⁹ Och Anden sade till Filippus: "Gå fram och anslut dig till den där kärran."

³⁰ Och Filippus sprang fram och hörde honom läsa profeten Esaias, och han sade: "Förstår du alltså det du läser?"

³¹ Och han sade: "Hur skulle jag då kunna *det*, om ingen vägleder mig?" Och han uppmanade Filippus att stiga upp och sätta sig med honom.

³² Och avsnittet i Skriften som han var och läste var detta:

*Som ett får fördes till slakt,
och som ett offerlamm inför den som klipper
det är ljudlöst,
så öppnar han inte sin mun.*

³³ *I [hans] låghet blev hans dom borttagen.*

Hans släkte, vem ska skildradet?

För hans liv tas bort från jorden.

³⁴ Och eunucken svarade Filippus och sade: "Jag bönfaller dig: om vem säger profeten detta? Om sig själv eller om någon annan?"

³⁵ Och *då* öppnade Filippus sin mun och började från denna Skrift och evangeliserade för honom *om* JESUS.

³⁶ Och när de for längs vägen kom de till lite vatten, och eunucken säger: "Se: vatten! Vad hindrar att jag blir döpt?"

³⁸ Och han befallde att kärran *skulle* stå. Och båda steg ner i vattnet, både Filippus och eunucken, och han döpte honom.

³⁹ Men när de steg upp ur vattnet, ryckte HERRENS Ande Filippus. Och eunucken såg honom inte mer, för han for sin väg glad.

⁴⁰ Men Filippus befann sig i Azotos, och han gick omkring och evangeliserade alla städerna tills han kom till Caesarea.

9

Sauls omvändelse

¹ Men Saul, som fortfarande andades av hot och mord mot HERRENS lärjungar, gick till översteprästen

² och begärde från honom brev till Damaskus för synagogorna: att om han fann några som var av Vägen, både män och kvinnor, skulle han föra *dem* bundna till Jerusalem.

³ Men under det att han for hände det att han närmade sig Damaskus, och plötsligt blixtrade omkring honom ett ljus från himlen.

⁴ Och han föll till jorden, och hörde en röst som sade till honom: "Saul, Saul! Varför förföljer du mig?"

⁵ Och han sade: "Vem är du, HERRE?" Och han: "Jag är JESUS. Den du förföljer.

⁶ Men stå upp och gå in i staden, och det ska talas till dig vad du måste göra."

⁷ Och männen som reste med honom stod mållösa, då de hörde rösten men inte skådade någon.

⁸ Och Saul reste sig från jorden, men *fast* hans ögon var öppnade såg han ingen. Och de ledde honom vid handen och förde in i Damaskus.

⁹ Och han var tre dagar utan att se, och han åt inte eller drack.

¹⁰ Men det fanns en lärjunge i Damaskus vid namn Ananias. Och till honom sade HERREN i en syn: "Ananias!" Och han sade: "Se: *här är jag, HERRE.*"

¹¹ Och HERREN till honom: "Stå upp och gå till det gatustråk som kallas Raka och sök i Judas hus *en* vid namn Saul från Tarsos. För se: han ber,

¹² och han har sett en man vid namn Ananias komma in och lägga på honom händer så att han ser igen."

¹³ Men *då* svarade Ananias: "HERRE, jag har hört av många om denne man, hur mycket ont mot dina heliga han har gjort i Jerusalem.

¹⁴ Och här har han auktoritet från överstepräster att fängsla alla som åkallar ditt namn."

¹⁵ Men HERREN sade till honom: "Gå. För ett utvaldhetens kär! är mig denne, för att bära mitt namn inför folkslag och kungar och Israels söner.

¹⁶ För jag ska visa honom hur mycket han för mitt namn måste lida."

¹⁷ Och Ananias gick iväg och kom in i huset, och han lade på honom händerna och sade: "Saul, broder! HERREN har sänt mig, JESUS som visade sig för dig på vägen som du gick, för att du ska se igen och bli fylld av helig Ande."

¹⁸ Och direkt föll *det* av från hans ögon som fjäll, och han såg igen och stod upp och blev döpt.

¹⁹ Och sedan han tagit föda blev han styrkt.

Saul predikar Jesus

Och han blev hos lärjungarna i Damaskus några dagar,

²⁰ och direkt i synagogorna *började* han förkunna JESUS, att denne är GUDS Son.

²¹ Och alla som hörde blev utom sig och sade: "Är det inte denne som i Jerusalem utplånade dem som åkallar detta namn? Och hit har han kommit för detta, för att föra dem bundna till överstepräster."

²² Men Saul fick mer kraft, och han fick judarna som bodde i Damaskus i förvirring när han lade ihop *det* att denne är KRISTUS.

²³ Men när det hade uppfyllts åtskilliga dagar, samrådde judarna *om* att röja bort honom.

²⁴ Dock blev det känt för Saul *om* deras komplott. Och noga vaktade de också portarna både dag och natt för att röja bort honom,

²⁵ men hans lärjungar tog om natten och sänkte ner honom genom muren och firade ner i en korg.

²⁶ Och framkommen till Jerusalem försökte han ansluta sig till lärjungarna. Och alla fruktade honom och trodde inte att han är en lärjunge.

²⁷ Men Barnabas tog tag och förde honom till apostlarna. Och han skildrade för dem hur han på vägen hade sett HERREN, och att han hade talat till honom, och hur han i Damaskus hade varit frimodig i JESU namn.

²⁸ Och *sedan* var han hos dem och gick in och gick ut i Jerusalem, frimodig i HERRENS namn.

²⁹ Och han talade och diskuterade med de grekisktalande, men de tog sig för att röja bort honom.

³⁰ Och när syskonen insåg *det*, förde de ner honom till Caesarea och sände iväg honom till Tarsos.

³¹ Församlingen över hela Judeen och Galileen och Samarien hade nu frid, uppbyggd och vandrande i fruktan för HERREN, och förökades genom den heliga Andens uppmuntran.

Petrus i Lydda och Joppe

³² Och det hände sig att Petrus, som gick omkring bland alla, kom ner även till de heliga som bodde i Lydda.

³³ Och han fann där en man vid namn Aeneas, sedan åtta år liggande på en madrass. Han var förlamad.

³⁴ Och till honom sade Petrus: "Aeneas, JESUSKRISTUS helar dig. Stå upp och bred ut *täcket* för dig själv." Och direkt stod han upp.

³⁵ Och alla som bodde i Lydda och Saron såg honom, *och* de vände om till HERREN.

³⁶ Men i Joppe fanns en lärjunginna vid namn Tabitha, som uttolkad kallas Dorkas. Hon var full av goda gärningar och allmosor som hon gjorde.

³⁷ Men det hände sig under de dagarna att hon blev sjuk och dog, och man badade och lade henne på övervåningen.

³⁸ Men då Lydda är nära Joppe *och* lärjungarna hade hört att Petrus är i *staden*, sände de två män till honom och vädjade: "Tveka inte att komma över till oss."

³⁹ Och Petrus stod upp och gick med dem. När han kom fram, förde de upp honom till övervåningen. Och framför honom stod alla

änkorna och grät och visade tunikor och mantlar som hon hade gjort medan hon var hos dem, Dorkas.

⁴⁰ Men Petrus drev ut alla utanför och satte *ner* knäna och bad. Och han vände om mot kroppen och sade: "Tabitha, stå upp!" Och hon öppnade sina ögon, och när hon såg Petrus satte hon sig upp.

⁴¹ Och han gav henne en hand och lät henne stå upp, och han ropade på de heliga och änkorna och ställde fram henne levande.

⁴² Och det blev känt över hela Joppe, och många kom till tro på HERREN.

⁴³ Och det hände sig att han åtskilliga dagar blev kvar i Joppe hos en Simon garvaren.

10

Cornelius ser en syn

¹ Men en man i Caesarea vid namn Cornelius, en centurion från kohorten som kallades *den* italiska,

² *som* var from och fruktade GUD med hela sitt hus *och* gjorde många allmosor till folket och ständigt bönföll GUD,

³ såg i en syn uppenbart ungefär runt dagens nionde timme en GUDS ängel, som kom in till honom och sade till honom: "Cornelius!"

⁴ Och han blickade på honom och blev förskräckt, och sade: "Vad är det, HERRE?" Och han sade till honom: "Dina böner och dina allmosor har stigit upp till minne inför GUD.

⁵ Och nu: skicka män till Joppe och skicka efter en Simon som även kallas Petrus.

⁶ Denne är gäst hos en Simon garvaren, som *har* ett hus vid havet.”

⁷ Och när ängeln som talade med honom hade gått bort, ropade han på två av hustjänarna och en from soldat från dem som ständigt var hos honom,

⁸ och han utlade alltsammans för dem och sände dem till Joppe.

Petrus ser en syn

⁹ Och dagen därpå, medan de var på väg och närmade sig staden, steg Petrus upp på hustaket för att be runt sjätte timmen.

¹⁰ Och han blev hungrig och ville smaka *något*. Men medan man förberedde, kom *det* över honom en extas.

¹¹ Och han skådar himlen öppnad och ett nedkommande kärl som en stor linneduk, som i fyra hörn sänks ner på jorden.

¹² I det fanns alla jordens fyrfotadjur och kräldjur och himlens fåglar.

¹³ Och det kom en röst till honom: ”Stå upp, Petrus! Slaktoffa och ät.”

¹⁴ Men Petrus svarade: ”Alls inte, HERRE! För aldrig har jag ätit något oheligt och orent.”

¹⁵ Och en röst *kom* åter för andra *gången* till honom: ”Det GUD har renat ska inte du vanhelga.”

¹⁶ Och detta hände tre gånger, och direkt lyftes kärlet upp till himlen.

¹⁷ Och medan Petrus inom sig var djupt villrådig vad synen kunde vara som han hade sett, se: männen *som var* utsända av Cornelius

hade frågat sig fram till Simons hus och stod vid porthuset,

¹⁸ och de ropade och efterhörde om Simon som även kallas Petrus här är gäst.

¹⁹ Och medan Petrus reflekterade noga kring synen, sade honom Anden: "Se: tre män som söker dig.

²⁰ Men stå upp och kom ner och gå med dem utan att dividera. För jag har sänt dem."

²¹ Och Petrus kom ner till männen och sade: "Se: jag är den ni söker. Vad *är* orsaken för vilken ni är här?"

²² Och de sade: "Centurionen Cornelius, en man *som är* rättfärdig och fruktar GUD och *är* omvittnad av hela judarnas folkslag, har fått uppenbarelse av en helig ängel att skicka efter dig till hans hus och höra ord från dig."

²³ Han bjöd då in dem och hade *dem* som gäster.

Petrus möter Cornelius

Men dagen därpå stod han upp och gick ut med dem, och några av syskonen från Joppe gick med honom.

²⁴ Och dagen därpå kom de till Caesarea. Och Cornelius var i förväntan på dem och hade sammankallat sina släktingar och de nödvändiga vännerna.

²⁵ Och när det hände sig att Petrus gick in, mötte honom Cornelius och föll *ner* vid fötterna och tillbad.

²⁶ Men Petrus reste upp honom och sade: "Stå upp. Även jag själv är en människa."

²⁷ Och sampratande med honom gick han in och finner många sammankomna.

²⁸ Och han sade till dem: "Ni vet hur det är olagligt för en judisk man att ansluta sig eller komma till en utbörding. Och mig har GUD visat att ingen människa *ska man* kalla ohelig eller oren.

²⁹ Därför kom jag också ovedersägligt när man skickade efter mig. Jag efterhör nu: Av vilken anledning har ni skickat efter mig?"

³⁰ Och Cornelius sade: "För fyra dagar sedan var jag fram till denna timme, den nionde, och bad i mitt hus. Och se, en man stod inför mig i glansfull skrud

³¹ och säger: Cornelius, din bön har blivit hörd och dina allmosor ihågkomna inför GUD.

³² Skicka nu *bud* till Joppe och kalla hit Simon som även kallas Petrus. Denne är gäst i garvaren Simons hus vid havet.

³³ Med detsamma skickade jag då *bud* till dig, och du gjorde väl som kom hit. Nu är vi alltså alla här inför GUD *för* att höra allt som förordnats dig av HERREN."

Petrus tal i Cornelius hus

³⁴ Och Petrus öppnade munnen och sade: "I sanning begriper jag att GUD inte är partisk.

³⁵ Nej, i varje folkslag är den som fruktar honom och utför rättfärdighet välkommen hos honom.

³⁶ Ordet [som] han sände till Israels söner när han evangeliserade *om* frid genom JESUSKRISTUS – han är allas HERRE –

³⁷ *det* vet ni om, det ord som har hänt över hela Judeen, börjande från Galileen efter det dop som Johannes förkunnade:

³⁸ JESUS från Nazareth, hur GUD smorde honom med helig Ande och kraft. Han gick omkring och gjorde väl och helade alla *som var* förtryckta av djävulen, för GUD var med honom.

³⁹ Och vi *är* vittnen till allt som han gjorde, både i judarnas trakt och [i] Jerusalem.

Honom som de *till* och *med* avrättade *genom att* hänga upp på trä,

⁴⁰ denne har GUD uppväckt den tredje dagen och låtit honom bli uppenbar –

⁴¹ inte för hela folket, utan för vittnen i förväg handvalda av GUD, för oss som åt och drack med honom efter att han uppstått från *de* döda.

⁴² Och han instruerade oss att förkunna för folket och vittna att denne är den *som är* bestämd av GUD *som* domare för levande och döda.

⁴³ Om denne vittnar alla profeterna att synders förlåtelse genom hans namn får var och en som tror på honom.”

Anden utgjuten över folkslagen

⁴⁴ Medan Petrus ännu talade dessa ord, föll den heliga Anden över alla som hörde ordet.

⁴⁵ Och de troende av omskärelsen som hade kommit med Petrus blev utom sig, att även över folkslagen hade den heliga Andens fria gåva blivit utgjuten.

⁴⁶ För de hörde dem tala med tungor och göra GUD stor.

Då svarade Petrus:

⁴⁷ "Inte kan väl någon hindra vattnet, att dessa inte döps? De har *fått* ta *emot* den heliga Anden såsom också vi."

⁴⁸ Och han förordnade att de *skulle* döpas i JESUKRISTI namn. Sedan frågade de honom *om* att bli kvar några dagar.

11

Petrus rapport om folkslagen

¹ Och apostlarna och syskonen som var i Judeen hörde att även folkslagen hade välkomnat GUDS ord.

² Men när Petrus gick upp till Jerusalem, dividerade de av omskärelsen med honom

³ och sade att: "Du har gått in till män som har förhud och ätit med dem!"

⁴ Och Petrus började och lade ut för dem i följd och sade:

⁵ "Jag var i staden Joppe och bad. Och jag såg i extas en syn, *där* det kom ner ett kärl som en stor linneduk, som i fyra hörn sänktes ner från himlen och kom ända till mig.

⁶ In i den blickade jag och beaktade, och såg jordens fyrfotadjur och vilddjur och kräddjur och himlens fåglar.

⁷ Och jag hörde också en röst som sade till mig: Stå upp, Petrus! Slaktoffra och ät.

⁸ Och jag sade: Alls inte, HERRE! För *något* oheligt eller orent har aldrig gått in i min mun.

⁹ Men *det* svarade en röst för andra *gången* från himlen: Det GUD har renat ska inte du vanhelga.

¹⁰ Och detta hände tre gånger, och åter drogs alltsammans upp till himlen.

¹¹ Och se: med detsamma stod tre män vid huset i vilket vi var, utsända från Caesarea till mig.

¹² Och Anden sade till mig att gå med dem utan att dividera. Och med mig kom även dessa sex bröder, och vi gick in i mannens hus.

¹³ Och han berättade för oss hur han hade sett ängeln i hans hus stå och säga: Sänd *bud* till Joppe och skicka efter Simon som även kallas Petrus.

¹⁴ Han ska tala ord till dig genom vilka du ska bli frälst, du och hela ditt hus.

¹⁵ Och under det att jag började tala föll den heliga Anden över dem, såsom också över oss i begynnelsen.

¹⁶ Och jag kom ihåg HERRENS ord, hur han sade: Johannes döpte med vatten, men ni ska bli döpta i helig Ande.

¹⁷ Om nu GUD gav likadan fri gåva till dem som även till oss, när vi kom till tro på HERREN JESUS KRISTUS, vem var jag, mäktig att hindra GUD?"

¹⁸ Och när de hörde detta, höll de sig stilla och ärade GUD och sade: "Även åt folkslagen har alltså GUD gett sinnesändringen till liv."

Evangeliet når Antiochia

¹⁹ De som nu var utspridda av nöden som kom vid Stefanos gick omkring ända till Fenicien och Cypern och Antiochia, och de talade inte ordet till någon utom bara judar.

²⁰ Men det fanns några av dem, cypriotiska och kyreneiska män, som kom till Antiochia och talade även till de grekisktalande och evangeliserade *om* HERREN JESUS.

²¹ Och HERRENS hand var med dem, och ett stort antal som kom till tro vände om till HERREN.

²² Och ordet hördes i öronen hos församlingen som var i Jerusalem om dem, och de sände iväg Barnabas ända till Antiochia.

²³ När han kom fram och såg nåden från GUD, glädde han sig och uppmanade alla till hjärtats föresats att vara kvar vid HERREN.

²⁴ För han var en god man, och full av helig Ande och tro. Och en avsevärd skara tillfördes HERREN.

²⁵ Och han gick ut till Tarsos *för* att söka upp Saul,

²⁶ och han fann och förde till Antiochia. Och det hände sig för dem att de också ett helt år samlades i församlingen och undervisade en avsevärd skara, och att *det* först *var* i Antiochia lärjungarna betitlades kristna.

²⁷ Men i dessa dagar kom *det* från Jerusalem ner profeter till Antiochia.

²⁸ Och upp stod en av dem, vid namn Agabos, och angav genom Anden att *det* skulle bli en väldig svält över hela den bebodda *världen*. Den kom under Claudius.

²⁹ Och från lärjungarna, så som man hade välstånd, bestämde de att var och en av dem *skulle* skicka till betjäning för syskonen som bodde i Judeen.

³⁰ Det gjorde de också, och sände till de äldste genom Barnabas och Sauls hand.

12

Petrus fångslas och räddas

¹ Men vid den tiden lade kung Herodes på händerna *för* att göra illa mot några av dem från församlingen.

² Och han avrättade Jakob, Johannes bror, med svärd.

³ Och när han såg att det är till behag för judarna, tillade han att ta fast även Petrus. Och det var dagarna för det osyrade *brödets högtid*.

⁴ När han även hade fångat honom, satte han i fängelse och överlämnade åt fyra fyrmannagrupper av soldater att vakta honom, *och* önskade efter påsken föra upp honom inför folket.

⁵ Petrus bevakades nu i fängelset. Men bön hölls ihärdigt av församlingen till GUD för honom.

⁶ Och när Herodes skulle föra fram honom, den natten var Petrus sovande mellan två soldater, bunden med två kedjor. Och vakter för dörren bevakade fängelset.

⁷ Och se: en HERRENS ängel stod där, och ett ljus sken i rummet. Och han slog Petrus sida och väckte honom och sade: "Stå upp med hast!" Och kedjorna föll av honom från händerna.

⁸ Och ängeln sade till honom: "Bälta dig och sko dig *med* dina sandaler." Och han gjorde så. Och han säger till honom: "Klä dig i din mantel och följ mig."

⁹ Och han gick ut och följde, och han förstod inte att det är sant som sker genom ängeln, utan tänkte sig se en syn.

¹⁰ Och de gick genom första vaktposten, och andra, och kom till järnporten som förde in i staden. Av sig själv öppnades den för dem, och de kom ut och gick fram *längs* ett stråk. Och direkt avlägsnade sig ängeln från honom.

¹¹ Och Petrus kom till sig själv och sade: "Nu vet jag sannerligen att HERREN har sänt ut sin ängel och tagit mig ut från Herodes hand, och *från* all förväntan hos judarnas folk."

¹² Och när han insåg *detta* gick han till huset hos Maria, mor till Johannes som även kallades Markus, där *det* fanns åtskilliga sammanfylkade och bedjande.

¹³ Och när han bultade på porthusets dörr, kom *det* fram en tjänsteflicka *för* att hörsamma vid namn Rhode.

¹⁴ Och när hon kände igen Petrus röst, öppnade hon av glädjen inte porthuset utan sprang in och berättade att Petrus står framför porthuset.

¹⁵ Och de sade till henne: "Du är galen!" Men hon insisterade att det förhöll sig så, och *då* sade de: "Hans ängel är det."

¹⁶ Men Petrus fortsatte bulta, och när de öppnade såg de honom och blev utom sig.

¹⁷ Men han vinkade [åt dem] med handen att tåga, och skildrade för dem hur HERREN hade fört ut honom ur fångelset. Och han sade: "Berätta detta för Jakob och syskonen." Och han gick ut och vandrade till en annan plats.

¹⁸ Men när det blev dag, var *det* inte lite upprördhet bland soldaterna. Vad hade *det* då blivit av Petrus?

¹⁹ Och sedan Herodes sökt efter honom och inte funnit, förhörde han vakterna och befallde att *de skulle* föras bort. Och han for ner från Judeen till Caesarea och stannade.

Herodes död

²⁰ Men han var ilsket stridande mot tyrier och sidonier. Och förenade var de där hos honom, och sedan de övertygat Blastos som *var* över kungens sängkammare bad de om fred, eftersom deras trakt fick näring av den kungliga.

²¹ Och på förordnad dag iklädde sig Herodes kunglig skrud och satte sig på domarsätet och höll tal till dem.

²² Och folksamlingen utropade: "GUDS röst och inte en människa!"

²³ Men genast slog honom en HERRENS ängel, därför att han inte gav äran till GUD. Och han blev maskäten och gav upp själen.

PAULUS FÖRSTA MISSIONSRESA (Kap 13:4–14:28)

Barnabas och Saul avskilda

²⁴ Men GUDS ord växte och förökades.

²⁵ Och Barnabas och Saul återvände sedan de i Jerusalem hade uppfyllt tjänsten, *och* tog med sig Johannes som även kallades Markus.

13

¹ Men det fanns i Antiochia i församlingen som var *där* profeter och lärare: Barnabas, och Symeon som kallades Niger, och Lucius kyrenén, och Manaen *som var* Herodes tetrarkens fosterbror, och Saul.

² Och när de tjänstgjorde inför HERREN och fastade, sade den heliga Anden: "Avskilj nu åt mig Barnabas och Saul för det verk till vilket jag kallat dem."

³ Då fastade de och bad och lade händerna på dem, och släppte iväg dem.

På Cypern

⁴ Utskickade av den heliga Anden gick de nu ner till Seleukia, och därifrån avseglade de till Cypern.

⁵ Och komna till Salamis predikade de GUDS ord i judarnas synagogor. Och de hade även Johannes *som* undertjänare.

⁶ Och de gick genom hela ön ända till Pafos och fann en man *som var* magiker, en judisk falsk profet vars namn *var* Barjesus.

⁷ Han var med prokonsuln Sergius Paulus, en förståndig man. Denne kallade till sig Barnabas och Saul och sökte *få* höra GUDS ord.

⁸ Men emot dem ställde sig Elymas magikern – för så översätts hans namn – och sökte förvrida prokonsuln från tron.

⁹ Men Saul, som även *kallades* Paulus, fylldes av helig Ande *och* blickade på honom

¹⁰ och sade: "O *du som är* full av allt svek och allt fiffel, djävulens son, fiende till all rättfärdighet! Ska du inte sluta att förvrida HERRENS raka vägar?"

¹¹ Och nu, se: HERRENS hand *är* över dig, och du ska bli blind och inte se solen fram till en *bestämd* tid." Och genast föll över honom töcken

och mörker, och han drog omkring och sökte handledare.

¹² Då, när prokonsuln såg det som hänt, kom han till tro, överväldigad inför HERRENS lära.

I Antiochia i Pisidien

¹³ Och de kring Paulus lade ut från Pafos och kom till Perge i Pamfylän. Men Johannes drog bort från dem och återvände till Jerusalem.

¹⁴ Men själva gick de igenom från Perge och kom fram till Antiochia i Pisidien, och de gick in i synagogan på sabbatsdagen och satte sig.

¹⁵ Och efter läsningen av lagen och profeterna sände synagogföreståndarna *bud* till dem och sade: "Män, bröder! Om det finns hos er något ord av uppmuntran till folket, säg *det*."

¹⁶ Och Paulus stod upp och vinkade med handen och sade: "Män, israeliter och *ni* som fruktar GUD! Hör:

¹⁷ Detta Israels folks GUD utvalde våra fäder, och folket upphöjde han under vistelsen i Egyptens land. Och med hög arm förde han dem ut ur det,

¹⁸ och ungefär en fyrtioårig tid bar han deras sätt i ödemarken.

¹⁹ Och han tog ner sju folkslag i Kanaans land och gav deras land som arv,

²⁰ ungefär fyrahundra och femtio år.

Och efter detta gav han domare fram till profeten Samuel.

²¹ Och därifrån begärde de en kung, och GUD gav dem Saul, son till Kis, en man av Benjamins stam, i fyrtio år.

²² Och han flyttade på honom och reste upp David för dem till kung. Om honom har han också sagt och vittnat: *Jag har funnit David, Jessaisson, en man efter mitt hjärta. Han ska göra alla mina viljor.*

²³ Från dennes säd har GUD efter löfte fört *fram* för Israel en Frälsare: JESUS,

²⁴ sedan Johannes i förväg förkunnat framför ansiktet för hans ingång ett dop av sinnesändring för hela Israels folk.

²⁵ Och när Johannes *skulle* uppfylla loppet, sade han: Vad förmodar ni att jag är? *Det* är inte jag, utan se: *en* kommer efter mig, *och* jag är inte värdig att lossa hans sandal från fötterna.

²⁶ Män, bröder, söner av Abrahams släkte och de bland er som fruktar GUD! Till oss har ordet om denna frälsning sänts ut.

²⁷ För de som bor i Jerusalem och deras ledare förstod honom inte, och profeternas röster som vid varje sabbat läses uppfyllde de när de dömde *honom*.

²⁸ Och *fast* de ingen orsak *värd* döden fann, begärde de att Pilatus *skulle* avrätta honom.

²⁹ Och när de hade fullbordat allt *som* om honom *var* skrivet, tog de ner *honom* från träet och lade i en grav.

³⁰ Men GUD uppväckte honom från *de* döda.

³¹ Han visade sig under många dagar för dem som hade gått upp med honom från Galileen till Jerusalem, de som [nu] är hans vittnen inför folket.

³² Och vi evangeliserar *för* er *om* det löfte som kom till fäderna.

³³ Detta *löfte* har GUD nämligen uppfyllt för barnen, för oss när han lät JESUS uppstå, som det också är skrivet i den andra psalmen:

Min Son är du, jag har idag fött dig.

³⁴ Och att han låtit honom uppstå från *de* döda, så att han aldrig mer kommer att återvända till förgängelsen, har han så sagt att: *Jag ska ge er det gudliga från David, det trofasta.*

³⁵ Därför säger han också på ett annat ställe: *Du ska inte låta din Gudlige se förgängelsen.*

³⁶ För David, när han i sitt eget släkte hade undertjänat GUDS plan, insomnade och lades till sina fäder och såg förgängelsen.

³⁷ Men den som GUD har uppväckt har inte sett förgängelsen.

³⁸ Det ska nu vara känt för er, män, bröder, att genom denne predikas för er synders förlåtelse. [Och] från allt som ni inte genom Mose lag har kunnat förklaras rättfärdiga från

³⁹ blir i denne var och en som tror förklarad rättfärdig.

⁴⁰ Se nu till att det inte kommer över er som är sagt hos profeterna:

⁴¹ *Se, niringaktare, och förundras och försvinn. För en gärning utför jag i era dagar; en gärning som ni aldrig kommer att tro om någon skildrarden för er."*

⁴² Och när de gick iväg, uppmanade man till den följande sabbaten att det *skulle* talas till dem dessa ord.

⁴³ Och när synagogan upplöstes, följde många av judarna och de vördande proselyterna Paulus

och Barnabas, som talade till dem och *började* övertyga dem att vara kvar vid GUDS nåd.

⁴⁴ Den kommande sabbaten samlades nästan hela staden *för* att höra HERRENS ord.

⁴⁵ Men när judarna såg skarorna, fylldes de av avundsamhet och *började* säga emot det som talades av Paulus och smädade.

⁴⁶ Och frimodiga sade Paulus och Barnabas: "Till er var det nödvändigt att först tala GUDS ord. Då ni nu stöter det ifrån er och inte bedömer er själva värdiga det eoniska livet, se: vi vänder oss till folkslagen.

⁴⁷ För så påbjöd oss HERREN:
*Jag har satt dig till ett ljus för folkslagen,
för att du ska vara till frälsning ända tilldetsista
av jorden."*

⁴⁸ Och när folkslagen hörde *det*, gladde de sig och ärade HERRENS ord och kom till tro, *alla* som var inordnade till eoniskt liv.

⁴⁹ Och HERRENS ord bars genom hela trakten.

⁵⁰ Men judarna viglade upp de vördande anständiga kvinnorna och de främsta i staden, och de hetsade upp en förföljelse mot Paulus och Barnabas och drev ut dem från sitt område.

⁵¹ Men de skakade ut dammet från fötterna mot dem och gick till Ikonion.

⁵² Och lärjungarna uppfylldes av glädje och helig Ande.

14

I Ikonion

¹ Och det hände i Ikonion på samma *sätt*, att de gick till judarnas synagoga och talade så att *det*

av både judar och greker kom till tro en stor mängd.

² Men de judar *som var* ohörsamma hetsade upp och gjorde illa i folkslagens själar mot syskonen.

³ En avsevärd tid stannade de nu och var frimodiga för HERREN, som vittnade om sin nåds ord *genom att* låta tecken och under ske genom deras händer.

⁴ Men mängden i staden splittrades, och några var med judarna och andra med apostlarna.

⁵ Och när det kom en impuls hos både folkslagen och judarna med deras ledare att skymfa och stena dem,

⁶ insåg de och tog sin tillflykt till Lykaoniens städer Lystra och Derbe och trakten däromkring.

⁷ Och där var de och evangeliserade.

I Lystra

⁸ Och en man i Lystra satt maktlös i fötterna, lam från sin mors moderliv. Han hade aldrig vandrat.

⁹ Denne lyssnade när Paulus talade. Han blickade på honom och såg att han har tro för att bli frälst,

¹⁰ och sade med rösten väldig: "Stå upp på dina fötter rak!" Och han spratt upp och *började* vandra.

¹¹ Och skarorna såg det som Paulus hade gjort, och de höjde sin röst på lykaoniska och sade: "Gudarna har blivit lika människor och stigit ner till oss!"

¹² Och de kallade Barnabas för Zeus och Paulus för Hermes, då nu han var den som styrde med ordet.

¹³ Och Zeusprästen, som var framför staden, förde *fram* tjurar och blomsterkransar till portarna med skarorna och ville slaktoffra.

¹⁴ Men när apostlarna Barnabas och Paulus hörde *det*, rev de sönder sina kläder och störtade ut i skaran och skrek

¹⁵ och sade: "Män! Vad *är* detta ni gör? Även vi är människor med samma natur som ni, och vi evangeliserar *för* er att från dessa fåfängliga *ting* vända om till levande GUD, *som hargjorthimlen och jorden och havet och allt i dem.*

¹⁶ I de gångna släkterna lät han alla folkslagen gå sina vägar.

¹⁷ Ändå har han inte lämnat sig utan vittne, då han frambringar gott *och* från himlen ger er regn och fruktbärande tider *och* med föda och fröjd mättar era hjärtan."

¹⁸ Och *fastän* de sade detta, *var det* knappt att de lugnade ner skarorna till att inte slaktoffra åt dem.

¹⁹ Men från Antiochia och Ikonion kom *det* över judar, och de övertygade skarorna och stenade Paulus och släpade utanför staden, och antog att han hade dött.

²⁰ Men när lärjungarna omringade honom, stod han upp och gick in i staden.

Tillbaka till Antiochia i Syrien

Och dagen därpå gick han ut med Barnabas till Derbe.

²¹ Och när de hade evangeliserat den staden och gjort åtskilliga till lärjungar, återvände de till Lystra och till Ikonion och till Antiochia,

²² medan de stärkte upp lärjungarnas själar *och* uppmanade dem att bli kvar i tron och *sade* att: "Genom många vedermödor måste vi gå in i GUDS rike."

²³ Och sedan de handvalt åt dem i *varje* församling äldste, bad de med fastor och överbringade dem åt HERREN på vilken de kommit till tro.

²⁴ Och de gick genom Pisidien och kom till Pamfylän,

²⁵ och sedan de talat ordet i Perge gick de ner till Attaleia.

²⁶ Och därifrån avseglade de till Antiochia, varifrån de var överlämnade åt GUDS nåd för det verk som de *nu* hade uppfyllt.

²⁷ Och när de kommit fram och samlat församlingen delgav de vad GUD hade gjort *tillsammans* med dem, och att han för folkslagen hade öppnat trons dörr.

²⁸ Och de stannade en inte liten tid med lärjungarna.

15

Mötet i Jerusalem

¹ Och några som kommit ner från Judeen *började* lära syskonen att: "Om ni inte blir omskurna enligt seden från Mose, kan ni inte bli frälsta."

² Och när det blev uppror och en inte liten diskussion för Paulus och Barnabas mot dem,

ordnade man *så* att Paulus och Barnabas och några andra från dem *skulle* gå upp till apostlarna och *de* äldste i Jerusalem om denna tvistefråga.

³ De blev nu hjälpta iväg av församlingen, och gick genom både Fenicien och Samarien medan de utförligt skildrade folkslagens omvändelse, och de gjorde stor glädje för alla syskonen.

⁴ Och framkomna till Jerusalem blev de godtagna av församlingen och apostlarna och de äldste, och de delgav vad GUD hade gjort *tillsammans* med dem.

⁵ Men fram *och* upp stod några av dem från fariseernas fraktion som hade kommit till tro, och sade att man måste omskära dem och instruera att hålla fast vid Mose lag.

⁶ Och *då* samlades apostlarna och de äldste *för* att se över kring detta ord.

⁷ Och när det hade blivit mycket diskussion, stod Petrus upp och sade till dem: "Män, bröder! Ni vet att från urtida dagar har GUD bland er utvalt att genom min mun *skulle* folkslagen *få* höra evangeliets ord och komma till tro.

⁸ Och hjärtekännaren GUD har vittnat för dem *genom att* ge den heliga Anden, liksom även till oss.

⁹ Och ingen åtskillnad har han gjort mellan oss och dem, när han genom tron renat deras hjärtan.

¹⁰ Så nu, varför prövar ni GUD *genom att* lägga ett ok på lärjungarnas hals som varken våra fäder eller vi har mäktat bära?

¹¹ Nej, genom HERRENJESU nåd tror vi *för* att bli frälsta, på samma sätt som också dessa.”

¹² Och hela mängden teg. Och de lyssnade på Barnabas och Paulus, som utlade vad GUD hade gjort *av* tecken och under bland folkslagen genom dem.

¹³ Och efter att de tigit, svarade Jakob och sade: ”Män, bröder! Hör på mig:

¹⁴ Symeon har utlagt så som GUD först besökte *för* att ta ur folkslagen ett folk åt sitt namn.

¹⁵ Och med detta stämmer profeternas ord, så som det är skrivet:

¹⁶ *Efter detta ska jag vända åter*

och återuppbygga Davids fallna hydda.

Och det raserade i den ska jag återuppbygga och åter rätta upp den,

¹⁷ *för att de återstående av människorna ska sökaHERREN,*

och alla folkslagen över vilka mitt namn har åkallats över dem,

sägerHERRENSom gör detta,

¹⁸ *känt sedan eon.*

¹⁹ Därför bedömer jag att *man* inte ska anfäktas dem som från folkslagen vänder om till GUD,

²⁰ utan tillskriva dem att avhålla sig från besmittelserna av avgudarna och från otukten och från det kvävda och från blodet.

²¹ För Mose har sedan urtida släkten i *varje* stad dem som förkunnar honom, då han i synagogorna vid varje sabbat läses.”

Brevet från församlingen i Jerusalem

²² Då tycktes det *gott* för apostlarna och de äldste, med hela församlingen, att skicka utvalda män från dem till Antiochia med Paulus och Barnabas: Judas som kallades Barsabbas och Silas, styrande män bland syskonen,

²³ och skriva genom deras hand:

"*Från* apostlarna och äldstebröderna. Till dem i Antiochia och Syrien och Kilikien, syskonen från folkslagen: hälsningar.

²⁴ Då vi nu har hört att några från oss har gått ut och oroat er med ord och skövlat era själar, *några* som vi inte har kommenderat,

²⁵ tycktes det *gott* för oss att bli förenade och utvälja män att skicka till er med våra älskade Barnabas och Paulus,

²⁶ människor som har överlämnat sina själar för vår HERREJESUKRISTI namn.

²⁷ Vi har nu sänt Judas och Silas, som också själva med ord meddelar detsamma.

²⁸ Det tycktes nämligen *gott* för den heliga Anden och oss att inte lägga på er någon mer tyngd utom detta nödvungna:

²⁹ att avhålla sig från avgudaoffrat och blod och kvävt och otukt. Från detta gör ni väl i att bevara er noga. Var starka!"

³⁰ De släpptes nu i väg och kom ner till Antiochia, och sedan de samlat mängden gav de *dem* brevet.

³¹ Och de läste och glädde sig över *denna* uppmuntran.

³² Både Judas och Silas, som också själva var profeter, uppmuntrade med många ord syskonen och stärkte upp.

³³ Och sedan de gjort en tid, släpptes de iväg med frid från syskonen till dem som hade sänt ut dem.

³⁵ Men Paulus och Barnabas stannade i Antiochia och undervisade och evangeliserade med även många andra *om* HERRENS ord.

PAULUS ANDRA MISSIONSRESA (15:36–18:22)

Paulus reser ut med Silas

³⁶ Men efter några dagar sade Paulus till Barnabas: "Låt oss nu vända om och besöka syskonen i varje stad i vilka vi predikat HERRENS ord, hur de har *det*."

³⁷ Men Barnabas önskade ta med sig även Johannes som kallades Markus.

³⁸ Men Paulus ansåg *att* den som hade avlägsnat sig från dem från Pamfylän och inte gått med dem till verket, denne *var det* inte värt att ta med sig.

³⁹ Och det blev ett uppeggande så att de skildes åt från varandra, och Barnabas tog med Markus *för* att avsegla till Cypern.

⁴⁰ Men Paulus utvalde Silas och gick ut, överlämnad åt HERRENS nåd av syskonen.

⁴¹ Och han gick genom Syrien och Kilikien och stärkte upp församlingarna.

16

Paulus tar med Timotheos

¹ Och han nådde [också] fram till Derbe och till Lystra. Och se: en lärjunge fanns där vid namn

Timotheos, son till en judisk troende kvinna men till en grekisk far.

² Han var omvittnad av syskonen i Lystra och Ikonion.

³ Denne ville Paulus *ha* att gå ut med honom. Och han tog och omskar honom, på grund av judarna som var på dessa platser, för allesammans visste att hans far var grek.

⁴ Och medan de gick genom städerna, överlämnade de åt dem att iaktta edikten *som var* bestämda av apostlarna och *de* äldste i Jerusalem.

⁵ Församlingarna fick nu stadga i tron och överflödade till antalet varje dag.

Under Andens ledning

⁶ Och de gick genom Frygien och *den* galatiska trakten, då de hindrats av den heliga Anden *från* att tala ordet i Asien.

⁷ Och när de kom mot Mysien försökte de gå till Bithynien, och *det* lät dem inte JESU Ande.

⁸ Och komna förbi Mysien gick de ner till Troas.

⁹ Och en syn under natten visades för Paulus. *Det* var en makedonsk man, som stod och vädjade till honom och sade: "Gå över till Makedonien och hjälp oss!"

¹⁰ Och när han hade sett synen sökte vi direkt komma ut till Makedonien, då vi lade ihop *det* att GUD hade kallat oss till att evangelisera dem.

I Filippi

¹¹ Vi lade nu ut från Troas och löpte rakt till Samothrake, och påföljande *dag* till Neapolis

¹² och därifrån till Filippi, som är främsta stad i *den* delen av Makedonien, en koloni. Och vi var i den staden och stannade några dagar.

¹³ Och på sabbatsdagen gick vi ut utanför porten längs en flod, där det antogs finnas en *plats* för bön. Och vi satte oss och *började* tala till kvinnorna som kommit samman.

¹⁴ Och en kvinna vid namn Lydia, en purpurhandlerska från staden Thyatira som vördade GUD, lyssnade. HERREN öppnade upp hennes hjärta *till* att akta på det som talades av Paulus.

¹⁵ Och när hon hade blivit döpt, även hennes hus, värdade hon och sade: "Om ni har bedömt att jag är troende på HERREN, kom in till mitt hus och bli kvar." Och hon tvingade oss.

Paulus och Silas i fängelse

¹⁶ Och det hände sig, när vi gick till *platsen* för bönen, att en tjänsteflicka som hade en spådomsande mötte oss. Hon skaffade stor inkomst åt sina herrar *genom* att spå.

¹⁷ Hon följde efter Paulus och oss och skrek och sade: "Dessa människor är fasttjänare åt GUD den Högste! De predikar för er en väg till frälsning!"

¹⁸ Och detta gjorde hon i många dagar. Men Paulus blev irriterad och vände om till anden och sade: "Jag instruerar dig i JESUKRISTI namn att komma ut från henne!" Och den kom ut i samma stund.

¹⁹ Men när hennes herrar såg att deras hopp om inkomsten hade gått ut, tog de tag i Paulus och Silas och drog *dem* till torget inför ledarna.

²⁰ Och de förde fram dem till kommandanterna och sade: "Dessa människor upprör vår stad, de är judar,

²¹ och de predikar seder som det inte är tillåtet för oss att godta eller göra som är romare."

²² Och skaran kom med emot dem, och kommandanterna slet av dem kläderna och befallde att spöa.

²³ Och man lade på dem många slag, och kastade i fängelse och instruerade fångvaktaren att säkert förvara dem.

²⁴ När han fick en sådan instruktion satte han dem i det inre fängelset, och deras fötter säkrade han i träet.

²⁵ Men vid midnatt bad Paulus och Silas och sjöng hymn till GUD, och fångarna åhörde dem.

²⁶ Och tvärt kom en väldig jordbävning så att fånghäktets grundvalar skakades, och genast öppnades alla dörrarna och allas bojor släppte.

²⁷ Och när fångvaktaren blev väckt ur sömnen och såg fängelsets dörrar öppnade, drog han svärd och skulle avrätta sig själv, då han antog att fångarna hade undkommit.

²⁸ Men med väldig röst ropade Paulus och sade: "Begå inget ont mot dig själv! För allesammans är vi här."

²⁹ Och han bad om ljus och störtade in, och han blev darrande och föll ner för Paulus och Silas.

³⁰ Och han förde fram dem utanför och sade: "Herrar, vad måste jag göra för att bli frälst?"

³¹ Och de sade: "Tro på HERREN JESUS och du blir frälst. Du och ditt hus."

³² Och de talade till honom HERRENS ord, med alla i hans hus.

³³ Och han tog med dem vid den timmen i natten och badade *dem* från såren, och *sedan* döptes han själv och alla *som var* hans genast.

³⁴ Och han förde dem upp till huset och satte fram ett bord, och jublade att han med hela sitt hus hade kommit till tro på GUD.

³⁵ Och när det blev dag, sände kommendanterna spöbärarna och sade: "Frige dessa människor."

³⁶ Och fångvaktaren meddelade dessa ord till Paulus, att: "Kommendanterna har sänt *bud* att ni ska frigges. Så nu, kom ut och gå i frid!"

³⁷ Men Paulus sade till dem: "De har pryglat oss offentligt, odömda, *fastän* vi är romerska män, och kastat i fängelse. Och nu driver de i hemlighet ut oss? Nej då, utan de får komma själva och föra ut oss."

³⁸ Och till kommendanterna meddelade spöbärarna dessa ord, och de fruktade när de *fick* höra att de är romare.

³⁹ Och de kom och vädjade till dem, och förde ut *dem* och frågade *om de kunde* gå bort från staden.

⁴⁰ Men utkomna från fängelset gick de in hos Lydia och såg och uppmuntrade syskonen, och gick *sedan* ut.

17

I Thessalonike och Berea

¹ Och de reste genom Amfipolis och Apollonia och kom till Thessalonike, där det fanns en judarnas synagoga.

² Och efter Paulus sed gick han in hos dem. Och under tre sabbater resonerade han med dem utifrån Skrifterna,

³ medan han öppnade upp och lade fram att KRISTUS måste lida och uppstå från *de* döda, och *sade* att: "Denne är KRISTUS: JESUS som jag predikar för er."

⁴ Och några av dem blev övertygade och fick sin lott hos Paulus och Silas, både av de vördande grekerna en stor mängd och av de främsta kvinnorna inte *så* få.

⁵ Men judarna blev avundsamma, och tog med från *folket* på torget några onda män och samlade en skara och väsnades i staden. Och de stod vid Jasons hus och sökte dem *för* att föra fram till folksamlingen.

⁶ Men när de inte fann dem, släpade de Jason och några syskon inför politarkerna och ropade att: "De som har väckt uppror över den bebodda *världen*, dessa är också här!

⁷ Dem har Jason välkomnat hos sig. Och alla dessa handlar tvärtemot kejsarens edikt och säger att en annan är kung: JESUS."

⁸ Och de oroade skaran och politarkerna som hörde detta,

⁹ och man tog den *borgensom* var nog från Jason och de övriga och släppte iväg dem.

¹⁰ Men syskonen skickade direkt under natten ut Paulus och Silas till Berea, och komna dit gick de bort till judarnas synagoga.

¹¹ Och dessa var förnämre än de i Thessalonike. De välkomnade ordet med all

villighet, och varje dag undersökte de Skrifterna, om detta kunde förhålla sig så.

¹² Många av dem kom nu till tro, både av de anständiga grekiska kvinnorna och av män inte så få.

¹³ Men när judarna från Thessalonike *fick* veta att *det* även i Berea predikades av Paulus GUDS ord, kom också de dit och skakade och oroade skarorna.

¹⁴ Och direkt sände då syskonen iväg Paulus att fara ända till havet. Och Silas och Timotheos höll sig kvar där.

Paulus i Athen

¹⁵ Men de som ledsagade Paulus förde *honom* fram till Athen. Och de tog bud till Silas och Timotheos, att de såsom fortast *möjligt* skulle komma till honom, och gick iväg.

¹⁶ Men i Athen, medan Paulus väntade på dem, blev hans ande uppeggad i honom när han skådade *hur* full av avgudar staden var.

¹⁷ Han resonerade då i synagogan med judarna och dem som vördade, och på torget varje dag med dem som råkade vara där.

¹⁸ Och även några av de epikureiska och stoiska filosoferna konfererade med honom, och några sade: "Vad kan denne frösamlare vilja säga?" Och andra: "En främmande demoners utropare tycks han vara", eftersom han evangeliserade *om* JESUS och uppståndelsen.

¹⁹ Och de tog med honom upp på Areopagen och förde *fram* och sade: "Kan vi *få* veta vad denna nya undervisning *är* som av dig talas?"

²⁰ För *det* är något förbluffande du för in i våra öron. Vi önskar nu *få* veta vad detta vill vara.”

²¹ Och alla athenare och de beivrande främlingarna hade inte tid för något annat än att säga något eller höra något nyare.

Paulus tal på Areopagen

²² Och Paulus ställde sig i mitten av Areopagen och sade: ”Män, athenare! I allt *är det* som mer religiösa jag skådar er.

²³ För när jag gick omkring och skärskådade era vördnadsföremål, fann jag också en altarsockel på vilken det var skrivet: Till en okänd GUD. Det ni nu inte förstår *men* visar fromhet mot, detta predikar jag för er.

²⁴ GUD som har gjort världen och allt i den, denne som är himmels och jords HERRE, bor inte i handgjorda tempelbyggnader.

²⁵ Inte heller betjänas han av mänskliga händer eller behöver något mer, han som själv ger alla liv och andning och allt.

²⁶ Och han har av en *enda* gjort varje folkslag av människor *till* att bo över hela jordens ansikte, och bestämt förordnade tider och gränssättningarna för deras bosättningar

²⁷ *för* att *de ska* söka GUD, om de nu alltså kunde känna sig fram till honom och finna, även *om* han inte är långt borta från var och en av oss.

²⁸ För i honom *är det* vi lever och rör oss och *är till*, som även några av poeterna hos er har sagt: För hans släkte är vi också.

²⁹ Är vi nu GUDS släkte, bör vi inte anta att *det* är guld eller silver eller sten, en prägling av en

människas hantverk och reflektion, *som* det gudomliga är likt.

³⁰ Okunnighetens tider har alltså GUD haft överseende med, *men* nu instruerar han människorna att alla överallt ändra sinne,

³¹ eftersom han har fastställt en dag på vilken han kommer att döma den bebodda *världen* i rättfärdighet, genom en man som han har bestämt, sedan han framhållit tro åt alla *genom att låta honom uppstå från de döda.*”

³² Men när de hörde *om* dödas uppståndelse *började* några raljera, men andra sade: ”Vi ska höra dig om detta också igen.”

³³ Så gick Paulus ut från deras mitt.

³⁴ Men några män anslöt sig till honom och kom till tro, bland dem både Dionysios areopagiten och en kvinna vid namn Damaris och andra med dem.

18

Paulus i Korinth

¹ Efter detta skildes han från Athen och kom till Korinth.

² Och han fann en jude vid namn Aquila, pontisk till släktet, nyligen kommen från Italien *med* sin hustru Priscilla eftersom Claudius hade förordnat att alla judarna *skulle* skiljas från Rom, och han kom till dem.

³ Och eftersom han var i samma yrke, blev han kvar hos dem och arbetade. De var nämligen tältmakare till yrket.

⁴ Och han resonerade i synagogan vid varje sabbat och *började* övertyga både judar och greker.

⁵ Och när de kom ner från Makedonien, både Silas och Timotheos, var Paulus upptagen med ordet och vittnade för judarna att KRISTUS är JESUS.

⁶ Men när de gick emot och smädade, skakade han ut kläderna och sade till dem: "Ert blod över ert huvud! Ren ska jag från nu gå till folkslagen."

⁷ Och han gick vidare därifrån och kom in i huset hos en vid namn Titus Justus, som vördade GUD och vars hus var angränsade till synagogan.

⁸ Och Crispus synagogföreståndaren kom till tro på HERREN med hela sitt hus, och många av korinthierna lyssnade och kom till tro och döptes.

⁹ Och HERREN sade i natten genom en syn till Paulus: "Frukta inte, utan tala och var inte tyst.

¹⁰ För jag är med dig, och ingen ska ge sig på dig för att göra dig illa. För jag *har* mycket folk i denna stad."

¹¹ Och han satte sig ett år och sex månader och undervisade hos dem i GUDS ord.

Paulus inför Gallios domstol

¹² Men när Gallio var prokonsul i Achaia, kom judarna förenade mot Paulus och förde honom inför domarsätet

¹³ och sade att: "Emot lagen övertalar denne människorna att vörda GUD."

¹⁴ Men när Paulus skulle öppna munnen, sade Gallio till judarna: "Om det var en orätt eller ett

ont fiffel, o judar, hade jag av en anledning stått ut med er.

¹⁵ Men om det är tvistefrågor om ord och namn och lag hos er, ska ni se *till det* själva. Domare över detta önskar inte jag vara.”

¹⁶ Och han drev bort dem från domarsätet.

¹⁷ Men alla tog tag i Sosthenes synagogföreståndaren och *började* slå *honom* framför domarsätet. Och inget av detta brydde sig Gallio om.

Tillbaka till Antiochia igen

¹⁸ Men Paulus var ännu kvar åtskilliga dagar hos syskonen, tog *därefter* farväl och seglade ut mot Syrien, och med honom Priscilla och Aquila, sedan han i Kenchreai klippt huvudet kort. Han hade nämligen en böneed.

¹⁹ Och de nådde fram till Efesos. Och dessa lämnade han där, men själv gick han in i synagogan och resonerade med judarna.

²⁰ Men när de frågade honom *om han kunde* bli kvar för en längre tid, nickade han inte

²¹ utan tog farväl och sade: ”Åter ska jag vända tillbaka till er, *om* GUD vill”, och lade ut från Efesos.

²² Och nedkommen till Caesarea gick han upp och hälsade på församlingen, och gick *sedan* ner till Antiochia.

PAULUS TREDJE MISSIONSRESA (18:23–21:16)

Apollos i Efesos

²³ Och han gjorde en tid och gick *sedan* ut, och gick i följd genom den galatiska trakten och Frygien medan han stärkte upp alla lärjungarna.

²⁴ Men en jude vid namn Apollos, alexandrin till släktet, en bildad man, nådde fram till Efesos och var mäktig i Skrifterna.

²⁵ Denne var underrättad i HERRENS väg, och sjudande i anden talade han och undervisade noggrant om det som rör JESUS, *men* visste bara om Johannes dop.

²⁶ Och denne började vara frimodig i synagogan. Men när Priscilla och Aquila hörde honom, tog de sig an honom och utlade noggrannare för honom GUDS väg.

²⁷ Och när han önskade gå över till Achaia, var syskonen entusiasmerande och skrev till lärjungarna att välkomna honom. Framkommen var han mycket behjälplig för dem som hade kommit till tro genom nåden,

²⁸ för intensivt överbevisade han judarna offentligt och visade genom Skrifterna att KRISTUS är JESUS.

19

Paulus i Efesos

¹ Och det hände sig, under det att Apollos var i Korinth, att Paulus hade gått genom de övre bygderna och kom [ner] till Efesos och fann några lärjungar.

² Och han *frågade* dem: "Om ni *fick* ta *emot* helig Ande när ni kom till tro?" Men de till

honom: "Nej, inte ens om *det* finns en helig Ande har vi hört."

³ Och han sade: "In i vad blev ni då döpta?"
Och de sade: "In i Johannes dop."

⁴ Och Paulus sade: "Johannes döpte *med* ett dop av sinnesändring och sade till folket att *det var* på den som kom efter honom de skulle tro, *det vill säga* på JESUS."

⁵ Och de lyssnade och döptes in i HERREN JESU namn.

⁶ Och när Paulus lade på dem händerna kom den heliga Anden över dem, och de talade med tungor och profeterade.

⁷ Och de alla var ungefär tolv män.

⁸ Och han gick in i synagogan och var frimodig i tre månader medan han resonerade och övertygade om [det som rör] GUDS rike.

⁹ Men när några förhårdade sig och var ohörsamma och talade illa om Vägen inför mängden, avlägsnade han sig från dem och avskilde lärjungarna och resonerade varje dag i Tyrannos hörsal.

¹⁰ Och detta hände under två år, så att alla som bodde i Asien *fick* höra HERRENS ord, både judar och greker.

¹¹ Och kraftgärningar *som* inte *var* de vanliga gjorde GUD genom Paulus händer,

¹² så att *dettill* och *med* bars iväg från hans hud dukar och förkläden till de sjuka, och åkommorna frigjordes från dem och de onda andarna kom ut.

¹³ Men även några av de kringvandrande judiska exorcisterna tog sig för att nämna över

dem som hade de onda andarna HERRENJESU namn och säga: "Jag besvär er vid den JESUS som Paulus förkunnar!"

¹⁴ Och det var några från Skevas, en judisk överstepräst, sju söner som gjorde detta.

¹⁵ Men *då* svarade den onda anden och sade till dem: "JESUS känner jag, och Paulus vet jag *om*. Men ni, vilka är ni?"

¹⁶ Och *sedan* hoppade mannen på dem, *han* i vilken den onda anden fanns, *och* dominerade allihop och var stark mot dem så att *de* nakna och sargade undkom ur det huset.

¹⁷ Och detta blev känt för alla, både judar och greker som bodde i Efesos. Och fruktan föll över dem alla, och HERRENJESU namn gjordes stort.

¹⁸ Och många av dem som hade kommit till tro kom och erkände och delgav sina handlingar,

¹⁹ och åtskilliga av dem som hade utövat det ockulta sammanförde böckerna och brände upp inför alla. Och man räknade samman deras värden och fann femtiotusen silverdrakmer.

²⁰ Så, med HERRENS väldighet, växte ordet och var starkt.

Upplopp i Efesos

²¹ Men när detta var uppfyllt, satte Paulus i anden att gå genom Makedonien och Achaia och fara till Jerusalem, och sade att: "Efter att jag varit där, måste jag också se Rom."

²² Och han sände till Makedonien två av dem som betjänade honom, Timotheos och Erastos, och höll sig själv en tid i Asien.

²³ Och det blev vid den tiden en inte liten upprördhet kring Vägen.

²⁴ För en vid namn Demetrios, en silversmed som gjorde tempelbyggnader i silver åt Artemis, skaffade hantverkarna inte så lite inkomst.

²⁵ Dessa fylkade han samman, även dem som var arbetare kring sådant, och sade: "Män! Ni vet att från denna inkomst är vårt välstånd.

²⁶ Och ni skådar och hör att inte bara från Efesos, utan från nästan hela Asien har denne Paulus övertygat och fått med sig en avsevärd skara och säger att de inte är gudar som kommer genom händer.

²⁷ Och inte bara är detta fara för oss, att vår del kommer i klander, utan också att den stora gudinnan Artemis tempel räknas för intet, och även att hon kommer att tas ner från sin storhet som hela Asien och den bebodda världen vördar."

²⁸ Och de hörde och blev fulla av raseri, och de började skrika och säga: "Stor är efesiernas Artemis!"

²⁹ Och staden fylldes av förvirringen, och man stormade förenade till teatern och ryckte med sig Gaius och Aristarchos, makedonier som var medresenärer till Paulus.

³⁰ Men när Paulus önskade gå in till folksamlingen, lät honom inte lärjungarna.

³¹ Och även några av asiarkerna, som var vänner till honom, skickade bud till honom och uppmanade att inte ge sig in på teatern.

³² Andra skrek nu något annat, för församlingen var i förvirring och de flesta visste inte för vad de hade kommit samman.

³³ Men några ur skaran lade ihop det för Alexander, sedan judarna skjutit fram honom.

Och Alexander vinkade med handen och ville ge ett försvar inför folksamlingen.

³⁴ Men när de insåg att han är jude, kom det en *enda* röst ur alla medan de i ungefär två timmar skrek: "Stor är efesiernas Artemis!"

³⁵ Men *sedan* lugnade *stadens* sekreterare skaran, och säger: "Män, efesier! Vem finns då av människor som inte vet *att* efesiernas stad är tempelvärdare för den stora Artemis och den Zeusfallna?"

³⁶ Då detta är ovedersägligt, är det tillbörligt att ni *ska* vara lugnade och inte begå något dumdristigt.

³⁷ För ni har fört *hit* dessa män *som* varken är tempelplundrare eller hädar vår gudinna.

³⁸ Om nu Demetrios och hantverkarna med honom har ett ord mot någon, dras det *domstolar* på torget och det finns prokonsuler. De får åklaga varandra.

³⁹ Och om ni söker något ytterligare, ska det klargöras i den inomlagliga *folkförsamlingen*.

⁴⁰ Och vi är nämligen i fara att åklagas för uppror för detta idag, när ingen orsak finns för vilken vi ska kunna avge räkenskap för denna mobb." Och sedan han sagt detta, släppte han iväg *folkförsamlingen*.

20

I Makedonien och Grekland

¹ Och efter att tumultet slutat, skickade Paulus efter lärjungarna och uppmuntrade *dem*, hälsade och gick ut *för* att fara till Makedonien.

² Och sedan han gått genom de bygderna och uppmuntrat dem med mycket ord, kom han till Grekland.

³ Och när han hade gjort tre månader *och* det kom en komplott mot honom från judarna, medan han skulle lägga ut mot Syrien, blev han av avsikten att återvända genom Makedonien.

⁴ Och med honom följde Sopater Pyrrhos son från Berea, och från thessalonikerna Aristarchos och Secundus, och Gaius från Derbe och Timotheos, och från Asien Tychikos och Trofimos.

⁵ Och dessa kom fram och väntade oss i Troas,

⁶ men vi seglade ut efter dagarna i det osyrade *brödets högtid* från Filippi och kom till dem i Troas inom fem dagar. Där stannade vi sju dagar.

Eutychos uppväcks i Troas

⁷ Men på första *dagen* efter sabbaten, när vi var samlade *för* att bryta bröd, resonerade Paulus med dem då han skulle gå ut dagen därpå. Och han förlängde ordet fram till midnatt.

⁸ Men det fanns åtskilliga lampor på övervåningen där vi var samlade.

⁹ Och *det* satt en ung man vid namn Eutychos i fönstret, som fördes ner i djup sömn när Paulus resonerade vidare, *och* nerförd av sömnen föll han från tredje våningen ner och togs upp död.

¹⁰ Men Paulus gick ner och föll över honom och omfamnade och sade: "Väsnas inte. För hans själ är i honom."

¹¹ Och han gick upp och bröt brödet och smakade, *och* sedan han pratat avsevärt, ända till ljusningen, gick han så ut.

¹² Och de förde *hem* gossen levande och hade blivit omåttligt uppmuntrade.

Till Miletos utanför Efesos

¹³ Men vi gick i förväg på skeppet och lade ut mot Assos, och därifrån skulle vi ta upp Paulus. För så hade han förordnat, då han själv skulle gå till fots.

¹⁴ Och när han mötte oss i Assos, tog vi upp honom och for till Mitylene.

¹⁵ Och därifrån avseglade vi påföljande dag och nådde fram mittemot Chios. Och den andra *dagen* sköt vi över till Samos, och nästa kom vi till Miletos.

¹⁶ Paulus hade nämligen bestämt sig för att segla förbi Efesos, så att det inte skulle bli för honom att lägga tid i Asien. För han skyndade sig *för* att, om det vore möjligt för honom, vara på pingstdagen i Jerusalem.

Paulus tal till de äldste från Efesos

¹⁷ Och från Miletos skickade han *bud* till Efesos och kallade dit församlingens äldste.

¹⁸ Och när de kom fram till honom, sade han till dem: "Ni vet, från första dagen från vilken jag satte fot i Asien, hur jag har varit hos er hela tiden

¹⁹ och fasttjänat HERREN med all ödmjukhet, och i tårar och prövningar som inträffat för mig genom judarnas komploter.

²⁰ Hur jag inte har skyggat från något av det som gagnar så att jag inte delgett er och undervisat er, offentligt och i hemmen,

²¹ och vittnat för både judar och greker *om* sinnesändringen gentemot GUD och tron på vår HERREJESUS KRISTUS.

²² Och nu, se: bunden i anden far jag till Jerusalem. Och det som i *staden* ska möta mig vet jag inte,

²³ utom att den heliga Anden i *varje* stad vittnar för mig och säger att bojor och vedermödor väntar mig.

²⁴ Men inte av någon anledning gör jag själen dyrbar för mig själv, *för* att fullkomna mitt lopp och den tjänst som jag fått från HERRENJESUS: att vittna *om* GUDS nåds evangelium.

²⁵ Och nu, se: jag vet att ni aldrig mer ska se mitt ansikte, alla ni bland vilka jag har gått omkring och förkunnat riket.

²⁶ Därför vittnar jag för er på dagen idag att jag är ren från allas blod.

²⁷ För jag har inte skyggat så att jag inte delgett er hela GUDS plan.

²⁸ Akta er själva och hela den hjord i vilken den heliga Anden har satt er *som* tillsyningsmän, *till* att vara herdar för GUDS församling som han har förvärvat genom *sitt* eget blod.

²⁹ Jag vet att *det* efter min avfärd ska komma in tunga vargar till er som inte skonar hjorden.

³⁰ Och från er själva ska det uppstå män som talar förvridna *ting* för att dra bort lärjungarna efter dem.

³¹ Var därför vakna och minns att i tre år, natt och dag, har jag inte slutat att med tårar förmana var och en.

³² Och nu överbringar jag er åt GUD och hans nåds ord, som kan bygga upp och ge arvet bland alla de helgade.

³³ Ingen silver eller guld eller klädnad har jag åtrått.

³⁴ Själva vet ni att för mina behov, och för dem som var med mig, har dessa händer undertjänat.

³⁵ *I* allt har jag visat er att man slitande så måste ta sig an de svaga och minnas HERRENJESU ord, att han själv har sagt: Saligt är att hellre ge än ta.”

³⁶ Och sedan han sagt detta, satte han *ner* sina knän med dem alla och bad.

³⁷ Och avsevärd gråt blev det hos alla, och de föll om halsen på Paulus och kysste honom ömt,

³⁸ medan de vändades särskilt över ordet som han hade sagt: att de aldrig mer kommer att skåda hans ansikte. Och de hjälpte honom iväg till skeppet.

21

Resan till Jerusalem

¹ Och när det hände sig att vi hade lagt ut och dragit bort från dem, löpte vi rakt och kom till Kos, och nästa *dag* till Rhodos och därifrån till Patara.

² Och vi fann ett skepp som for över till Fenicien, gick på och lade ut.

³ Och vi skönjde Cypern och lämnade det till vänster, och seglade till Syrien och kom ner till Tyros, för dit *skulle* skeppet och lasta av lasten.

⁴ Och vi sökte upp lärjungarna och var kvar där sju dagar. De sade till Paulus genom Anden att inte gå på till Jerusalem.

⁵ Men när det hände sig att vi var fullt färdiga med dagarna, gick vi ut och *började* resa medan alla hjälpte oss iväg, med kvinnor och barn, fram till utanför staden. Och vi satte *ner* knäna på stranden, bad

⁶ och hälsade farväl till varandra. Och vi steg upp i skeppet, och dessa återvände till sitt.

⁷ Men vi slutförde seglingen från Tyros och nådde fram till Ptolemais, och vi hälsade på syskonen och blev kvar en dag hos dem.

⁸ Och dagen därpå gick vi ut och kom till Caesarea. Och vi gick in i huset hos Filippos evangelisten, som var *en* av de sju, och blev kvar hos honom.

⁹ Och denne *hade* fyra döttrar, jungfrur som profeterade.

¹⁰ Men när vi hade varit kvar i flera dagar kom det ner en från Judeen, en profet vid namn Agabos.

¹¹ Och han kom till oss och tog Paulus bälte, band sina egna fötter och händer och sade: "Detta säger den heliga Anden: Den man vars bälte detta är ska judarna i Jerusalem så binda och utlämna i folkslags händer."

¹² Och när vi hörde detta, vädjade både vi och de lokala att han inte *skulle* gå upp till

Jerusalem.

¹³ Då svarade Paulus: "Vad gör ni, gråter och förkrossar mitt hjärta? För jag har *det* berett att inte bara bindas, utan också dö i Jerusalem för HERRENJESU namn."

¹⁴ Och när han inte *lät sig* övertygas, höll vi oss stilla och sade: "HERRENS vilja må ske."

¹⁵ Och efter dessa dagar utrustade vi oss och *började* gå upp till Jerusalem.

¹⁶ Och även *några* av lärjungarna kom från Caesarea med oss och förde *osstill den* hos vilken vi skulle vara gäster: Mnason, en cypriot, en urtida lärjunge.

Paulus i Jerusalem

¹⁷ Och när vi kom till Jerusalem, välkomnade oss syskonen glatt.

¹⁸ Och den påföljande *dagen* gick Paulus in med oss hos Jakob, och alla de äldste kom dit.

¹⁹ Och han hälsade dem och utlade var och en av de *saker* som GUD hade gjort bland folkslagen genom hans tjänst.

²⁰ Och när de hörde *det*, ärade de GUD och sade till honom: "Du skådar, broder, hur många myriader det finns bland judarna av dem som har kommit till tro, och alla är de nitiska för lagen.

²¹ Men de har blivit underrättade om dig att *det är* avfall från Mose du lär alla judar bland folkslagen, och säger att de inte ska omskära barnen eller vandra efter sederna.

²² Hur är det då? Visst kommer de att höra att du har kommit.

²³ Gör nu detta som vi säger till dig: Vi *har* fyra män som har en böneed över sig.

²⁴ Ta med dessa och rena dig med dem, och spendera för dem så att de kommer att raka huvudet. Och *då* ska alla förstå att det de blivit underrättade om dig inte är något, utan *att* du är i linje och själv iakttar lagen.

²⁵ Men om dem som har kommit till tro *från* folkslagen har vi tillskrivit och bestämt att de ska iaktta det *med* avgudaoffrat och blod och kvävt och otukt.”

²⁶ Då tog Paulus med männen, *och* nästa dag blev han renad med dem och gick in i templet och proklamerade uppfyllelsen av dagarna för renandet, förrän vilket frambärandet skulle bäras fram för var och en av dem.

Paulus grips i templet

²⁷ Men när de sju dagarna skulle fullbordas, skådade judarna från Asien honom i templet och fick hela skaran i förvirring. Och de lade på honom händerna

²⁸ och skrek: ”Män, israeliter, hjälp! Den där är människan som undervisar alla överallt emot folket och lagen och denna plats. Och dessutom har han även fört in greker i templet och vanhelgat denna heliga plats.”

²⁹ De hade nämligen förut sett Trofimos efesiern i staden med honom, *och* honom antog de att Paulus hade fört in i templet.

³⁰ Och hela staden rördes *upp* och det blev ett sammanlopp av folket, och de tog tag i Paulus och drog honom utanför templet. Och direkt stängdes dörrarna.

³¹ Och medan de sökte döda honom, gick det upp en rapport till befälhavaren för kohorten att hela Jerusalem är i förvirring.

³² Med detsamma tog han med soldater och centurioner och rusade ner mot dem. Och när de såg befälhavaren och soldaterna, slutade de slå Paulus.

³³ Då närmade sig befälhavaren och grep tag i honom och befälde att *han skulle* bindas med två kedjor. Och han efterhörde vem han kunde vara och vad det är han har gjort.

³⁴ Men andra utropade något annat i skaran. Och då han inte kunde *få* veta säkert på grund av tumultet, befälde han att han *skulle* föras till kasernen.

³⁵ Men när han kom *upp* på trapporna inträffade det att han *fick* bäras av soldaterna på grund av skarans våld,

³⁶ för folkets mängd följde efter och skrek: "Ta bort honom!"

³⁷ Och när han skulle föras in i kasernen, *frågar* Paulus befälhavaren: "Om det är tillåtet för mig att säga något till dig?" Och han sade: "Grekiska kan du?"

³⁸ Du är alltså inte egyptiern, som före dessa dagar väckte uppror och förde ut i ödemarken de fyratusen männen från sikarierna?"

³⁹ Men Paulus sade: "Jag är en judisk man från Tarsos i Kilikien, en inte obetydlig stads medborgare. Och jag bönfaller dig: tillåt mig att tala till folket."

⁴⁰ Och när han tillät, stod Paulus på trapporna och vinkade med handen åt folket. Och när det

blev stor tystnad, tilltalade han *dem* på det hebreiska språket och sade:

22

Paulus tal till folket

¹ "Män, bröder och fäder! Hör nu mitt försvar inför er."

² Och när de hörde att *det var* på det hebreiska språket han tilltalade dem, skaffade det mer stillhet. Och han säger:

³ "Jag är en judisk man, född i Tarsos i Kilikien men uppfödd i denna stad, vid Gamaliels fötter fostrad med noggrannhet i fädernas lag, och var nitisk för GUD liksom ni alla är idag.

⁴ Den här Vägen förföljde jag ända till döds, och jag buntade ihop och överlämnade till fängelse både män och kvinnor,

⁵ såsom både översteprästen och hela äldsterådet vittnar om mig. Från dem mottog jag också brev till bröderna och for till Damaskus, och skulle föra även dem som fanns där bundna till Jerusalem för att bestraffas.

⁶ Men det hände mig, medan jag for och närmade mig Damaskus runt middagstid, att *det* plötsligt från himlen blixtrade ett avsevärt ljus omkring mig.

⁷ Och jag föll till marken, och hörde en röst som sade till mig: Saul, Saul! Varför förföljer du mig?

⁸ Och jag svarade: Vem är du, HERRE? Och han sade till mig: Jag är JESUS nazorén. Den du förföljer.

⁹ Och de som var med mig skådade ljuset, men rösten hörde de inte från honom som talade till mig.

¹⁰ Och jag sade: Vad ska jag göra, HERRE? Och HERREN sade till mig: Stå upp och gå in i Damaskus. Och där ska det talas till dig om allt som är ordnat för dig att göra.

¹¹ Men när jag inte såg, efter härligheten från det ljuset, blev jag ledd vid handen av dem som var med mig och kom in i Damaskus.

¹² Och en Ananias, en man *som var* vördsam enligt lagen, omvittnad av alla de boende judarna,

¹³ kom till mig och stod där och sade till mig: Saul, broder, var seende igen! Och i samma stund såg jag igen mot honom.

¹⁴ Och han sade: Våra fäders GUD har förutvalt dig till att lära känna hans vilja och se den Rättfärdige och höra rösten från hans mun.

¹⁵ För du ska vara ett vittne för honom inför alla människor om det du har sett och hört.

¹⁶ Och nu, varför dröjer du? Stå upp, bli döpt och bada av dig dina synder och åkalla hans namn.

¹⁷ Och det hände sig för mig, när jag hade återvänt till Jerusalem och bad i templet, att jag kom i extas

¹⁸ och såg honom medan han sade till mig: Skynda dig och gå ut med hast från Jerusalem! För de kommer inte att godta ditt vittnesbörd om mig.

¹⁹ Och jag sade: HERRE, själva vet de att jag var och fängslade och pryglade i synagogorna dem

som tror på dig.

²⁰ Och när blodet av Stefanos ditt vittne utgöts, var jag också själv stående där och samtyckte och vaktade mantlarna för dem som avrättade honom.

²¹ Och han sade till mig: Gå. För till folkslag långt bort ska jag sända ut dig."

Paulus hos befälhavaren

²² Och de lyssnade på honom fram till detta ord, och sedan höjde de sin röst och sade: "Ta bort från jorden en sådan! För det passar sig inte att han lever."

²³ Och när de vrålade och slängde mantlarna och kastade *upp* damm i luften,

²⁴ befallde befälhavaren att han *skulle* föras in i kasernen och sade att han *skulle* rannsakas med gissel, för att han skulle inse av vilken orsak de utropade så mot honom.

²⁵ Men när de hade fläkt ut honom för remmarna, *frågade* Paulus centurionen som stod *där*: "Om en människa *som är* romare och odömd är tillåten för er att piska?"

²⁶ Och när centurionen hörde *det*, gick han till befälhavaren och meddelade och sade: "Vad är du på väg att göra? Den där människan är ju romare!"

²⁷ Och fram gick befälhavaren och sade till honom: "Säg mig: är du romare?" Och han sade: "Ja."

²⁸ Och befälhavaren svarade: "Jag har för en stor summa förvärvat detta medborgarskap." Men Paulus sade: "Men jag är *till* och *med* född *med det*."

²⁹ Direkt avlägsnade sig nu från honom de som skulle rannsaka honom, och även befälhavaren fruktade när han insåg att han är romare och att han hade bundit honom.

³⁰ Och dagen därpå önskade han *få* veta säkert varför han anklagas av judarna, och han lossade honom och befalldes att överstepräster och hela Sanhedrin *skulle* komma samman. Och han förde ner Paulus och ställde *honom* inför dem.

23

Paulus inför Sanhedrin

¹ Och Paulus blickade på Sanhedrin och sade: "Män, bröder! Jag har med allt gott samvete skött mig inför GUD fram till denna dag."

² Men översteprästen Ananias beordrade dem som stod bredvid honom att slå hans mun.

³ Då sade Paulus till honom: "Slå dig ska GUD, *du* vitkalkade vägg! Och du sitter och dömer mig efter lagen, och emot lagen befaller du att jag ska bli slagen."

⁴ Men de som stod där sade: "GUDS överstepräst hånar du?"

⁵ Och Paulus sade: "Jag visste inte, bröder, att han är överstepräst. För det är skrivet: *En ledare för ditt folk ska du inte tala illa om.*"

⁶ Men då Paulus förstod att den ena delen är av saddukeer och den andra av fariseer, ropade han i Sanhedrin: "Män, bröder! Jag är farisé, son till fariseer. *Det är för de dödas hopp och uppståndelse jag står inför rätta.*"

⁷ Och när han sagt detta blev det uppror hos fariseerna och saddukeerna, och mängden splittrades.

⁸ För saddukeer säger att det inte finns *någon* uppståndelse, inte heller ängel eller ande, men fariseer bekänner dem båda.

⁹ Och det blev ett väldigt vrål, och upp stod några av de skriftlärdade från fariseernas del och stred hårt och sade: "Inget ont finner vi hos denne man. Och *tänk* om en ande har talat till honom? Eller en ängel?"

¹⁰ Och när det blev mycket uppror *och* befälhavaren fruktade *så* att inte Paulus dras sönder av dem, befallde han truppen att gå ner och rycka honom från deras mitt och föra till kasernen.

¹¹ Och påföljande natt stod HERREN hos honom och sade: "Fatta mod! För såsom du vittnat *om* det som rör mig i Jerusalem, så måste du också i Rom vittna."

Sammansvärjning mot Paulus

¹² Men när det blev dag, gjorde judarna en mobb och tog anatema över sig och sade att *de* varken *skulle* äta eller dricka förrän de dödat Paulus.

¹³ Och de var mer än fyrtio som gjorde denna sammansvärjning.

¹⁴ De gick till översteprästerna och de äldste och sade: "Vi har med anatema tagit anatema över oss att inget smaka förrän vi dödat Paulus.

¹⁵ Nu ska alltså ni framföra för befälhavaren med Sanhedrin att han ska föra ner honom till er, som *att* ni ska utreda noggrannare det som

rör honom. Men innan han närmar sig är vi beredda att avrätta honom.”

¹⁶ Men Paulus systerson hörde *om* bakhållet, och han kom dit och gick in i kasernen och berättade för Paulus.

¹⁷ Och Paulus tillkallade en av centurionerna och sade: ”Denne unge man ska ni föra bort till befälhavaren. För han har något att berätta för honom.”

¹⁸ Han tog då med honom och förde till befälhavaren och säger: ”Fången Paulus tillkallade mig och frågade *om jag kunde* föra denna yngling till dig, då han har något att tala om för dig.”

¹⁹ Och befälhavaren tog hans hand och drog sig undan enskilt och efterhörde: ”Vad är det som du har att berätta för mig?”

²⁰ Och han sade att: ”Judarna har kommit överens om att fråga dig *om du imorgon kan* föra ner Paulus till Sanhedrin, som *att man* noggrannare ska efterhöra något om honom.

²¹ Du ska nu inte *låta dig* övertygas av dem. För *det* ligger på lur för honom mer än fyrtio män från dem, som har tagit anatema över sig att varken äta eller dricka förrän de avrättat honom. Och nu är de beredda och väntar på *ett* löfte från dig.”

²² Befälhavaren släppte då iväg ynglingen och instruerade: ”Inte för någon ska du yppa att du har framfört detta till mig.”

Paulus förs till Caesarea

²³ Och han tillkallade två av centurionerna och sade: ”Förbered tvåhundra soldater att gå till

Caesarea. Och sjuttio ryttare och tvåhundra spjutbärare, från tredje timmen av natten.

²⁴ Och att ställa fram riddjur, så att de sätter upp och frälser igenom Paulus till styresmannen Felix.”

²⁵ Och han skrev ett brev som hade detta avtryck:

²⁶ *Från Claudius Lysias. Till bäste styresmannen Felix: hälsningar.*

²⁷ Denne man var fasttagen av judarna och skulle avrättas av dem, *men* jag stod där med truppen och tog ut *honom* då jag fått reda på att han är romare.

²⁸ Och då jag önskade lära känna saken för vilken de åklagade honom, förde jag ner *honom* till deras Sanhedrin.

²⁹ Jag fann honom åklagad för tvistefrågor i deras lag, men inget värt döden eller bojor hade han *mot sig som* åklagelse.

³⁰ Men när det informerades för mig att det skulle bli en komplott mot mannen, skickade jag *honom* med detsamma till dig, sedan jag instruerat även anklagarna att säga [det *de har*] mot honom inför dig.

³¹ Soldaterna tog då, enligt det *som var* förordnat för dem, upp och förde Paulus under natten till Antipatris.

³² Och dagen därpå lät de ryttarna fara iväg med honom och återvände till kasernen.

³³ De kom in i Caesarea och överräckte brevet till styresmannen, och ställde även fram Paulus inför honom.

³⁴ Och sedan han läst *det* och frågat från vilken

provins han är, och efterhört att *han* är från Kilikien:

³⁵ "Jag ska höra dig", sade han, "när även dina anklagare har kommit hit", och befallde att han *skulle* vaktas i Herodes pretorium.

24

Anklagelsen mot Paulus

¹ Och efter fem dagar kom översteprästen Ananias ner med några äldste och en talare, en viss Tertullus. De framförde för styresmannen *anklagelser* mot Paulus.

² Och när han kallats *in*, började Tertullus anklaga *honom* och säga: "Att mycket fred undfås genom dig, och att reformer sker för detta folkslag genom din omtanke,

³ välkomnar vi på alla sätt och överallt, bäste Felix, med all tacksägelse.

⁴ Men för att inte vidare förhindra dig, vädjar jag att du lyssnar till oss kortfattat i din vänlighet.

⁵ För vi har funnit denne man *vara* en pest, och en som rör *upp* uppror *bland* alla judarna över den bebodda *världen*, och en förgrundsman för nazoreernas fraktion.

⁶ Han har också försökt profanera templet, honom har vi också gripit.

⁸ Från honom kan du själv, när du förhör *honom* om allt detta, lära känna det för vilket vi anklagar honom."

⁹ Och även judarna gav sig på *honom* och påstod att detta förhöll sig så.

Paulus försvarstal inför Felix

¹⁰ Och Paulus svarade, sedan styresmannen nickat åt honom att tala: "Att du sedan många år är domare för detta folkslag vet jag, och *det är* med gott mod jag försvarar mig i det som rör mig,

¹¹ då du kan inse att det för mig inte är mer än tolv dagar från det *att* jag gick upp och skulle tillbe i Jerusalem.

¹² Och varken i templet fann de mig resonera med någon eller göra anhopning av en skara, eller i synagogorna eller i staden.

¹³ Inte heller kan de framställa för dig *bevis* för vad de nu anklagar mig för.

¹⁴ Men jag bekänner detta för dig: att jag enligt Vägen, som de kallar en fraktion, så dyrkar fädernas GUD *att* jag tror på allt som enligt lagen och hos profeterna är skrivet,

¹⁵ och har ett hopp till GUD som också dessa själva väntar på: att det kommer att bli en uppståndelse för både rättfärdiga och orättfärdiga.

¹⁶ I detta strävar jag också ständigt själv efter att ha ett oanstötligt samvete inför GUD och människor.

¹⁷ Och efter flera år skulle jag göra allmosor till mitt folkslag och kom dit, samt frambäranden.

¹⁸ Med dessa fann de mig renad i templet, inte med en skara eller med tumult.

¹⁹ Men *där fanns* några judar från Asien som borde vara här inför dig och anklaga, om de kunde ha något emot mig.

²⁰ Eller *så* får dessa själva säga vad de fann *för* orätt när jag stod inför Sanhedrin,

²¹ eller *så vardet* för denna enda röst med vilken jag ropat när jag stod bland dem: att *det är för de dödas uppståndelse* jag står inför rätta idag inför er.”

Paulus i förvar i Caesarea

²² Men Felix, som mer noggrant kände till det som rör Vägen, sköt upp *målet* för dem och sade: ”När Lysias befälhavaren kommer ner, ska jag utreda det som gäller er.”

²³ Och han förordnade för centurionen att förvara honom, och *samtidigt* ha lätnad och inte hindra någon av hans egna från att undertjäna honom.

²⁴ Och efter några dagar kom Felix dit med Drusilla, *hans* egen hustru som var judinna, och han skickade efter Paulus och hörde honom om tron på KRISTUSJESUS.

²⁵ Men när han resonerade om rättfärdighet och självbehärskning och den kommande domen, blev Felix förskräckt och svarade: ”För det nuvarande ska du gå. Men när jag får del av tid ska jag kalla hit dig”,

²⁶ medan han samtidigt också hoppades att pengar skulle ges honom av Paulus. Därför *var det också desto* oftare han skickade efter honom och pratade med honom.

²⁷ Men när två år hade uppfyllts, fick Felix *som* efterträdare Porcius Festus. Och då Felix ville lägga upp tack hos judarna, lämnade han Paulus fängslad.

25

Paulus inför Festus

¹ När Festus nu satte fot i provinsen, gick han efter tre dagar upp till Jerusalem från Caesarea.

² Och *där* framförde för honom överstepräster och de främsta av judarna *anklagelser* mot Paulus. Och de vädjade till honom

³ och bad om *den* nåden emot honom att han skulle skickas efter till Jerusalem, då de gjorde ett bakhåll *för* att avrätta honom längs vägen.

⁴ Festus svarade då att Paulus förvaras i Caesarea, och att han själv med hast kommer att fara ut.

⁵ "De bland er", säger han, "*som är mäktiga till det får alltså komma med ner, om det finns något hos mannen som är ovettigt, och anklaga honom.*"

⁶ Och han stannade hos dem inte mer än åtta eller tio dagar och gick *sedan* ner till Caesarea, och dagen därpå satte han sig på domarsätet och befallde att Paulus *skulle* föras *in*.

Paulus vädjar till kejsaren

⁷ Men när han kom dit, stod omkring honom de judar som kommit ner från Jerusalem och förde fram många och tunga beskyllningar som de inte mäktade bevisa,

⁸ medan Paulus försvarade sig att: "Varken mot judarnas lag eller mot templet eller mot kejsaren har jag syndat något."

⁹ Men Festus, som hos judarna ville lägga upp tack, svarade Paulus och sade: "Vill du gå upp till Jerusalem och där stå inför rätta gällande detta inför mig?"

¹⁰ Men Paulus sade: "Inför kejsarens domarsäte står jag. Här måste jag stå inför rätta.

Mot judar har jag inget orätt gjort, som också du *desto* bättre inser.

¹¹ Om jag nu gör orätt och har begått något värt döden, undanber jag mig inte att dö. Men om det ingenting är som dessa anklagar mig för, kan ingen prisge mig åt dem. Kejsaren åkallar jag!"

¹² Då samtalade Festus med sitt råd och svarade: "Kejsaren har du åkallat. Till kejsaren ska du fara."

Paulus inför kung Agrippa

¹³ Men när några dagar hade gått, nådde kung Agrippa och Bernike fram till Caesarea och hälsade på Festus.

¹⁴ Och när de flera dagar stannade där, lade Festus upp för kungen *saken* mot Paulus och sade: "Det finns en man, kvarlämnad av Felix som fånge.

¹⁵ När jag kom till Jerusalem, framförde judarnas överstepräster och äldste *anklagelser* gällande honom och begärde mot honom en fällande dom.

¹⁶ Till dem svarade jag att det inte är sed för romare att prisge någon människa innan den anklagade kan ha anklagarna *ansikte* mot ansikte och få utrymme till försvar mot åklagelsen.

¹⁷ När de då kom samman här gjorde jag ingen uppskjutning, *utan* nästa *dag* satte jag mig på domarsätet och befallde att mannen *skulle* föras *fram*.

¹⁸ När anklagarna stod *därvar* *det* ingen sak de anförde om honom som jag hade förmodat, en ond,

¹⁹ utan *det* var några tvistefrågor om *deras* egen religion *som* de hade mot honom, och om en viss JESUS som hade dött *och* som Paulus påstod lever.

²⁰ Och villrådig *i* diskussionen kring detta sade jag om han kunde önska att fara till Jerusalem och där stå inför rätta för detta.

²¹ Men när Paulus åkallade att han *skulle* förvaras för Augustus utredning, befallde jag att han *ska* förvaras tills jag kommer att skicka upp honom till kejsaren.”

²² Och Agrippa till Festus: ”Jag hade också själv önskat höra människan.” – ”Imorgon”, säger han, ”ska du *få* höra honom.”

²³ Dagen därpå, när Agrippa och Bernike nu kom med stor prakt och gick in i auditoriet med både befälhavare och män med prominens i staden, och när Festus befallde, fördes Paulus *fram*.

²⁴ Och Festus säger: ”Kung Agrippa, och alla *ni* män som är här med oss! Ni skådar denne om vilken hela judarnas mängd har vädjat till mig, både i Jerusalem och här, och ropat att han inte bör *få* leva längre.

²⁵ Men jag har begripit att han inget värt döden begått. Och då denne själv har åkallat Augustus, har jag bestämt mig för att skicka *honom*.

²⁶ Något säkert om honom att skriva till herren har jag inte. Därför har jag fört fram honom inför er, och särskilt inför dig, kung Agrippa, så att jag när förhöret har varit ska ha något att skriva.

27 För det tycks mig oskäligt att skicka en fånge utan att också ange sakerna mot honom.”

26

Paulus försvarstal inför Agrippa

¹ Och Agrippa sade till Paulus: ”Det tillåts dig att tala för dig själv.” Då räckte Paulus ut handen och *började* försvara sig:

² ”Gällande allt för vilket jag åklagas av judar, kung Agrippa, anser jag mig salig att *det är* inför dig jag idag kommer att försvara mig,

³ särskilt som du är bekant med allt hos judarna av både seder och tvistefrågor. Därför bönfaller jag *dig* att tålmodigt höra mig.

⁴ Min levnad sedan ungdomen, *hur* den alltså varit från begynnelsen i mitt folkslag och i Jerusalem, *det* vet alla judar[na]

⁵ då de känner mig förut från början, om de vill vittna, att jag enligt den noggrannaste fraktionen i vår gudsdyrkan har levt som farisé.

⁶ Och nu *är det* för ett hopp till det löfte som kom till våra fäder från GUD jag står inför rätta,

⁷ till vilket vårt tolvstammade *folk* som i ihärdighet dyrkar natt och dag hoppas nå fram. För det hoppet åklagas jag av judar, o kung.

⁸ Varför bedöms det otroligt hos er om GUD uppväcker döda?

⁹ Jag tänkte mig alltså att jag mot JESU nazoréns namn måste begå mycket *som var* emot,

¹⁰ vilket jag också gjorde i Jerusalem. Och många av de heliga spärrade jag också in i fängelser, sedan jag fått auktoriteten från

översteprästerna, och när de avrättades förde jag ner en slät sten *och röstade för*.

¹¹ Och i alla synagogorna bestraffade jag dem många gånger och nödgade *dem* att häda, och än mer vansinnig mot dem förföljde jag också ända till städerna utanför.

¹² I detta, medan jag for till Damaskus med auktoritet och uppdrag från översteprästerna,

¹³ *fick* jag mitt på dagen längs vägen se, *o kung, att* det från himlen utöver solens strålgans sken ett ljus omkring mig och dem som for med mig.

¹⁴ Och när vi alla föll ner till jorden, hörde jag en röst säga till mig på det hebreiska språket: Saul, Saul! Varför förföljer du mig? *Det är* hårt för dig att sparka mot uddar.

¹⁵ Och jag sade: Vem är du, HERRE? Och HERREN svarade: Jag är JESUS. Den du förföljer.

¹⁶ Men stå upp och stå på dina fötter. För till detta har jag visat mig för dig, *för* att förutvälja dig till undertjänare och vittne, både till det [att] du har sett [mig] och till att jag ska visa mig för dig,

¹⁷ och jag tar ut dig från folket och från folkslagen. Till dem sänder jag dig

¹⁸ *för* att öppna deras ögon, *för* att omvända *dem* från mörker till ljus och från Satans auktoritet till GUD, så att de får synders förlåtelse och en lott bland dem som har helgats genom tro på mig.

¹⁹ Därför, kung Agrippa, blev jag inte ohörsam mot den himmelska visionen.

²⁰ Nej, för dem i Damaskus först och i Jerusalem och hela Judeens trakt och för

folkslagen har jag meddelat att *de ska* ändra sinne och vända om till GUD och utöva gärningar värdiga sinnesändringen.

²¹ *Det var* på grund av detta judar tog fast mig [när jag var] i templet och försökte expediera *mig*.

²² Då jag nu har undfått bistånd från GUD ända till denna dag, står jag och vittnar för både liten och stor och säger inget utom det som både profeterna har talat skulle ske och Mose:

²³ att KRISTUS ska lida, att han *somden* förste från *de* dödas uppståndelse kommer att predika ljus för både folket och folkslagen."

²⁴ Men när han *med* detta försvarade sig, säger Festus med väldig röst: "Du är galen, Paulus! De många texterna snurrar runt dig till galenskap."

²⁵ Men Paulus: "Jag är inte galen", säger han, "bäste Festus. Nej, ord av sanning och sans uttrycker jag.

²⁶ För kungen vet om detta. Inför honom är jag också frimodig och talar. För att inget av detta har undgått honom är jag övertygad. Det är ju inte i ett hörn detta har begåtts.

²⁷ Tror du, kung Agrippa, på profeterna? Jag vet att du tror."

²⁸ Men Agrippa till Paulus: "Inom kort övertygar du mig att göra *mig till* kristen!"

²⁹ Men Paulus: "Jag skulle önskebe till GUD, både inom kort och i stort, att inte bara du utan också alla som hör mig idag ska bli sådana som även jag är. Förutom dessa bojer."

³⁰ Och kungen stod upp, även styresmannen och Bernike och de som satt med dem.

³¹ Och de drog sig undan och talade med varandra och sade att: "Inget värt död eller bojor begår den där människan."

³² Och Agrippa sade till Festus: "Han kunde ha frigetts, den där människan, om han inte hade åkallat kejsaren."

27

Paulus resa till Rom

¹ Men när det var bestämt att vi *skulle* avsegla mot Italien, överlämnade de både Paulus och några andra fångar till en centurion vid namn Julius, av Augustus kohort.

² Och vi gick på ett adramyttinskt skepp som skulle segla till platserna längs Asien och lade ut, *och* med oss var Aristarchos, en makedonier *och* thessaloniker.

³ Och den andra *dagen* styrde vi in till Sidon. Och Julius uppträdde människovänligt mot Paulus och tillät att han gick till vännerna *för* att undfå omsorg.

⁴ Och därifrån lade vi ut och seglade bakom Cypern, eftersom vindarna var emot.

⁵ Och över öppna havet längs Kilikien och Pamfylie seglade vi och kom in till Myra i Lykien.

⁶ Och där fann centurionen ett alexandrinskt skepp som seglade mot Italien, och han tog oss ombord på det.

⁷ Och under åtskilliga dagar seglade vi långsamt och kom knappt till Knidos, *och* då vinden inte tillät oss seglade vi bakom Kreta vid Salmone.

⁸ Och *det var* knappt vi följde dess kust och kom till en plats som kallas Goda hamnar, som staden Lasaia var nära.

⁹ Men då avsevärd tid hade gått och seglingen redan var farlig, eftersom även fastan redan gått förbi, tillrådde Paulus

¹⁰ och sade till dem: "Män! Jag skådar att *det är* med skymf och stor förlust, inte bara av lasten och skeppet utan också av våra själar, *som* seglingen kommer att bli."

¹¹ Men centurionen *lät sig* övertygas av styrmannen och skepparen mer än av det som sades av Paulus.

¹² Och då hamnen var olämplig för övervintring satte de flesta en plan att lägga ut därifrån, om de möjligen kunde nå fram till Fenix *för* att övervintra, en hamn på Kreta som ser mot sydväst och mot nordväst.

Stormen

¹³ Och när en sunnan blåste lätt tänkte de sig ha gripit *sin* föresats, *och* de tog upp *ankaret* och följde kusten närmare Kreta.

¹⁴ Men efter inte mycket *tid* kastade *sig* mot dem en tyfonvind som kallas Euraquilo,

¹⁵ och då skeppet rycktes med och inte kunde hålla upp mot vinden, gav vi *efter* och fördes *med*.

¹⁶ Och vi rusade in bakom en liten ö som kallas Kauda och mäktade knappt få kontroll över ekan.

17 När de tagit upp den, använde de hjälputrustningen och band *rep* under skeppet. Och då de fruktade så att de inte skulle kastas upp på Syrten, firade de ner redskapet och fördes så *med*.

18 Och då vi var mycket stormhärjade *började* de nästa *dag* göra dumpning,

19 och den tredje *dagen* slängde de egenhändigt i skeppets utrustning.

20 Och då varken sol eller stjärnor framträdde på flera dagar och ett inte litet oväder låg på, släpptes slutligen allt hopp bort om att vi *skulle* bli frälsta.

21 Och när det var stor aptitlöshet, då ställde sig Paulus mitt ibland dem och sade: "Man borde, o män, ha lytt mig i att inte lägga ut från Kreta, och *då* ha vunnit denna skymf och förlust.

22 Och nu tillråder jag er att ha gott mod. För inget bortfall av själ ska det bli från er, utan *bara* av skeppet.

23 För här stod hos mig denna natt från GUD, som jag tillhör och dyrkar, en ängel

24 som sade: Frukta inte, Paulus! Inför kejsaren måste du ställas fram. Och se, GUD har skänkt dig alla som seglar med dig.

25 Ha därför gott mod, män! För jag tror på GUD att det så ska bli, på det sätt han har talat till mig.

26 Men på en ö måste vi kastas upp."

Skeppsbrottet

27 Och när en fjortonde natt kom, medan vi fördes omkring på Adriatiska *havet*, *började* mot

mitten av natten sjömännen förmoda att mark närmade sig dem.

²⁸ Och de lodade och fann tjugo famnar, och när de gått *vidare* lite och åter lodade, fann de femton famnar.

²⁹ Och då de fruktade så att vi inte skulle kastas upp någonstans mot en skrovlig plats, slängde de från aktern *i* fyra ankare och önskebad att *det skulle* bli dag.

³⁰ Men när sjömännen sökte fly från skeppet och firade ner ekan i havet, med förevändning som att *de* från fören *skulle* sträcka ut ankare,

³¹ sade Paulus till centurionen och soldaterna: "Om inte dessa är kvar på skeppet, kan ni inte bli frälsta."

³² Då högg soldaterna av repen från ekan och lät den falla bort.

³³ Och förrän dag skulle komma uppmanade Paulus allesammans att ta del av föda och sade: "*Det är* fjortonde dagen idag ni är i förväntan och fortsätter utan aptit och inte tar emot något.

³⁴ Därför uppmanar jag er att ta del av föda. För detta är till er frälsning, för från ingen av er ska ett hår från huvudet gå förlorat."

³⁵ Och sedan han sagt detta, tog han också ett bröd *och* tackade GUD inför alla, och han bröt *det* och började äta.

³⁶ Och alla blev vid gott mod och tog också själva emot föda.

³⁷ Och vi var *med* alla själarna i skeppet tvåhundrasjuttiosex.

³⁸ Och belåtna av föda lättade de skeppet *genom att* kasta ut vetet i havet.

³⁹ Och när det blev dag kände de inte igen landet, men de beaktade en bukt som hade en strand. På den planerade de att, om det vore möjligt, stöta upp skeppet.

⁴⁰ Och ankarna släppte de bort och lät *vara* i havet. Samtidigt släppte de fästbanden från styråroarna och hissade förseglet för blåsten och höll *kurs* mot stranden.

⁴¹ Men de råkade ut för en landtunga och grundstötte fartyget. Och fören borrhade sig in och förblev orubblig, men aktern *började* upplösas av [vågornas] våld.

⁴² Och hos soldaterna kom *upp* en plan att döda fångarna, så att ingen skulle simma bort och fly iväg.

⁴³ Men centurionen önskade frälsa igenom Paulus och hindrade dem från *deras* önskan. Och han befallde dem som kunde simma att slänga sig ut först och komma iväg i land,

⁴⁴ och *sedan* de övriga, några på plankor och andra på *delar* av skeppet. Och så hände det sig att alla blev frälsta igenom upp på land.

28

På Melite

¹ Och genomfrälsta insåg vi sedan att *det var* Melite ön kallas.

² Och barbarerna framhöll *en* icke vanlig människovänlighet till oss, för de tände en brasa och tog emot oss alla på grund av det förestående regnet och på grund av kylan.

³ Men när Paulus hade hopsamlat en mängd torra kvistar och lagt på brasan, kom en huggorm ut av värmen och högg tag i hans hand.

⁴ Och när barbarerna såg vilddjuret hänga från hans hand, sade de till varandra: "Visst är han en mördare, den där människan. Han blev genomfrälst från havet, *men* rättvisan lät honom inte leva."

⁵ Han skakade då av vilddjuret i elden och led inget ont,

⁶ men de väntade sig att han skulle svullna upp eller falla tvärt ner död. Men när de länge varit i förväntan och skådat att inget ovettigt hände honom, kastade de om och sade att han var en gud.

⁷ I *trakten* runt den platsen fanns marklotter som tillhörde den främste på ön, vid namn Publius. Han mottog oss *i* tre dagar och hade oss vänligt sinnat som gäster.

⁸ Men det hände sig att Publius far låg ansatt av febrar och dysenteri. Till honom gick Paulus in och bad *och* lade händerna på honom och helade honom.

⁹ När detta skett, *björjade* också de övriga på ön som hade sjukdomar komma och bli botade.

¹⁰ De hedrade oss också med många hedersbetygelser, och när vi skulle lägga ut lade de på det *som var* för behoven.

Till Rom

¹¹ Och efter tre månader lade vi ut med ett skepp som hade övervintrat vid ön, ett alexandrinskt märkt med Dioskurerna.

¹² Och vi styrde in till Syrakusa och blev kvar i tre dagar,

¹³ varifrån vi släppte bort och nådde fram till Regium. Och efter en dag kom en sydan, och den andra dagen kom vi till Puteoli.

¹⁴ Där fann vi syskon och blev inbjudna att bli kvar hos dem sju dagar. Och så *var det* vi kom till Rom.

Paulus i Rom

¹⁵ Och därifrån hade syskonen hört om oss och kom oss till mötes, ända till Forum Appii och Tres Tabernae. När Paulus såg dem, tackade han Gud och fick mod.

¹⁶ Och när vi kom in i Rom, tilläts Paulus att hålla till för sig själv med den soldat som vaktade honom.

¹⁷ Och det hände sig efter tre dagar att han sammankallade dem som bland judarna var främst, och när de kommit samman sade han till dem: "Jag, män, bröder, har inget gjort emot folket eller fädernas seder, *men* jag har *som* fånge från Jerusalem utlämnats i romarnas händer.

¹⁸ När de hade förhört mig önskade de frige, eftersom det inte finns någon sak *värd* döden hos mig.

¹⁹ Men när judarna sade emot, var jag nödgad att åkalla kejsaren, *men* inte som *att* jag har något att anklaga mitt folkslag för.

²⁰ Av denna orsak har jag alltså uppmanat *till* att *få* se er och tala till *er*. För *det är* för Israels hopp jag omfattas av denna kedja."

²¹ Och de sade till honom: "Vi har varken mottagit texter om dig från Judeen eller *att*

någon av bröderna kommit hit och berättat eller talat något ont om dig.

²² Men vi anser det värt att från dig *få* höra det du tänker. För om denna fraktion är det känt för oss att den överallt blir motsagd.”

²³ Och de ordnade för honom en dag och kom till honom i gästrummet, *ännu* fler. För dem lade han ut och vittnade *om* GUDS rike och *började* övertyga dem om JESUS från både Mose lag och profeterna, från morgon till afton.

²⁴ Och några blev övertygade av det som sades, men andra trodde inte.

²⁵ Och då de var oeniga med varandra, släppte de iväg sig själva efter att Paulus hade sagt ett *enda* ord, att: ”Väl har den heliga Anden talat genom profeten Esaias till era fäder

²⁶ och sagt:

Gå till detta folk och säg:

Ni ska hörande höra och aldrig förstå,

och seende se och aldrig se,

²⁷ *för detta folks hjärta har förstockats.*

Och med öronen hörde de svårligen

och medsina ögon blundade de,

så att de inte ser med ögonen

och med öronen hör och med hjärtat förstår

och vänder om och jag ska hela dem.

²⁸ Det ska nu vara känt för er att till folkslagen är denna GUDS frälsning sänd. De kommer också att lyssna.”

³⁰ Och han blev kvar två hela år i en egen hyrbostad och välkomnade alla som kom till honom,

³¹ medan han förkunnade GUDS rike och undervisade om det som rör HERRENJESUSKRISTUS med all frimodighet obehindrat.

Svenska Standardbibeln
Portions of the Holy Bible in Swedish, Svenska
Standardbibeln translation

Copyright © 2025 Stiftelsen Svenska Folkbibeln, Stockholm

Language: (Swedish)

Kommentarer om denna bibelöversättning kan riktas till
oversattning@standardbibeln.se.

2026-09-07

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 7 Sep 2026 from source files
dated 7 Sep 2026

dc369788-4b68-5669-b6c8-a721cf25da1b